

# POLİS ÖRGÜTLERİNİN ÖRGÜTSEL POLİS BÜTÜNLÜĞÜ DÜZEYLERİ ÜZERİNE ÜLKELER ARASI KARŞILAŞTIRMALI NİCEL BİR ARAŞTIRMA\*

Osman KAYABAŞI<sup>1</sup>

## ÖZ

Bu çalışmanın temel amacı dokuz ülkenin polis örgütlerinin polis bütünlüğü düzeylerini karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Karşılaştırma için seçilen ülkeler; Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Avusturya, Güney Afrika, Kanada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), Macaristan, Pakistan, Polonya ve Slovenya'dır. Çalışmada, ülkelerin polis mensuplarının polis sapma davranışlarına karşı; (1) kendi ciddiyet algıları, (2) kendilerine göre meslektaşlarının ciddiyet algıları, (3) destekledikleri disiplin işlemleri, (4) bekledikleri disiplin işlemleri, (5) kendi bildirme isteklilikleri ve (6) kendilerine göre meslektaşlarının bildirme isteklilikleri yönlerinden polis bütünlüğü düzeyleri karşılaştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, karşılaştırılan altı yönden de, karşılaştırılan ülkelerin çoğunluğunun polis mensuplarının, (1) en fazla tahammül gösterdikleri polis sapma davranışları; Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma, Senaryo 2: Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü, Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü, Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme ve Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı iken, (2) en az tahammül gösterdikleri polis sapma davranışları ise; Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma, Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı ve Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlıktır. Bu bulgular, polis kültürünün farklı ülkelerde ve farklı zamanlarda bile benzerlikler gösterdiğini ortaya koymaktadır. Diğer taraftan araştırma sonuçlarına göre, karşılaştırılan altı yönden de, karşılaştırılan ülkelerin çoğunluğundan farklı olarak KKTC polis mensuplarına göre, polis sapmasının "sivillere karşı polis şiddeti" türü, en fazla tahammül gösterilen ilk üç senaryo içerisinde yer almaktadır.

**Anahtar Kelimeler:** Polis Bütünlüğü, Polis Sapması, Polis Örgütü, Örgütsel Davranış, Karşılaştırmalı Polislik, KKTC.

**Jel Kodları:** D23, M14, Y2

---

\* Bu çalışma, 18-20 Aralık 2020 tarihleri arasında Bosna Hersek'te Gorazde Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen "Uluslararası CEO (İletişim, Ekonomi, Organizasyon) Sosyal Bilimler Kongresi"nde sözlü olarak sunulan bildirinin genişletilmiş ve gözden geçirilmiş halidir.

<sup>1</sup> Dr., KKTC Polis Örgütü, osmankayabasi@yahoo.com. (ORCID: 0000-0001-9499-5974)

## A CROSS-COUNTRY COMPARATIVE QUANTITATIVE STUDY ON THE ORGANIZATIONAL POLICE INTEGRITY LEVELS OF POLICE ORGANIZATIONS

### ABSTRACT

The main aim of this study is to analyze comparatively the police integrity levels of the police organizations of nine countries. Countries selected for comparison; United States of America (USA), Austria, South Africa, Canada, Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), Hungary, Pakistan, Poland and Slovenia. In the study, police integrity levels of the police officers of the countries were compared in terms of (1) their own views of seriousness, (2) their assessments of their colleagues views, (3) the disciplinary actions they supported, (4) the disciplinary actions they expected, (5) their own willingness to report, and (6) their assessments of their colleagues willingness to report the police deviance. According to the results of the research, in all six aspects of the comparison, the police officers of the majority of compared countries, (1) the most tolerated police deviance behaviors are; Scenario 1: Off-duty security system business, Scenario 2: Free meals and discounts on beat, Scenario 4: holiday gifts from merchants, Scenario 8: cover-up of police driving under the influence accident and Scenario 10: Using excessive force against the car thief, and (2) the least tolerated police deviance behaviors are; Scenario 3: Taking a bribe from the speeding motorist, Scenario 5: Clock theft from the scene of the crime and Scenario 11: Theft from inside the found wallet. These findings reveal that the police culture shows similarities even in different countries and at different times. On the other hand, according to the results of the research, unlike the majority of the compared countries, to the police members of the TRNC, the type of “police violence against civilians” of the police deviance is among the first three scenarios that are most tolerated.

**Keywords:** Police Integrity, Police Deviance, Police Organization, Organizational Behavior, Comparative Policing, TRNC.

**JEL Codes:** D23, M14, Y2

## GİRİŞ

Polis yozlaşmasının<sup>2</sup>, polis mensuplarının bireysel olarak karakterlerindeki kusurların bir ürünü olduğunu ileri süren “çürük elma” teorisine karşı, 1970’li yıllarda, polis yozlaşmasının doğası itibarıyla örgütsel, mesleki ve kültürel olduğunu ileri süren alternatif bir görüş ortaya çıkmıştır (Goldstein, 1975). Klockars ve arkadaşları, Goldstein’in polis yozlaşmasının örgütsel olduğu görüşüne dayanarak, polis yozlaşması kavramını tersten ele alan alternatif bir “örgütsel polis bütünlüğü” yaklaşımı ileri sürmüşlerdir. Polis yozlaşmasının örgütsel olduğu gibi polis bütünlüğünün de örgütsel olduğunu savunmuşlardır. Klockars ve arkadaşları polis bütünlüğünü, “*Polisler arasında, mesleklerinin hak ve ayrıcalıklarını suistimal etmeye sevk eden ayartmalara karşı direnme normatif eğilimi*” olarak tanımlamışlardır (Klockars, Kutnjak Ivković & Habermas, 2004b: 2). Böyle bir teorik yaklaşım, soruna farklı bir yönden yeni ufuklar açmış, alternatif kontrol mekanizmaları önermiş ve bu alanda çalışan bilim insanlarına yeni bir metodolojik yaklaşım önermiştir (Klockars vd, 2004b: 8).

Ülkeler arası karşılaştırmalı analiz yapılırken, birçok metodolojik husus dikkate alınmalı ve hesaba katılmalıdır. Ülkeler arasında polis örgütlerinin polis bütünlüğü düzeylerini karşılaştırmalı olarak incelemenin önünde birçok engel bulunmaktadır. Polis örgütleri kendi toplumlarının bireylerinden oluşmakta ve toplumlarının hukuki, siyasi, kültürel ve ekonomik durumlarına göre şekillenmektedirler. Bir ülkede toplumsal olarak etik veya meşru görülen bir polis davranışı, diğer bir ülkede toplumsal olarak etik dışı veya gayrimeşru olarak görülebilmektedir (Kayabaşı, 2018d: 543). Hangi yozlaşmış davranışın yasal zeminde adli veya idari bir suç oluşturduğunu belirleyen resmi kurallar da ülkeden ülkeye farklılaşabilmektedir. Farklı ülkelerin farklı polis disiplin sistemleri ve farklı disiplin işlemleri olabilmektedir. Diğer taraftan, dilsel sorunlar da ülkeler arası karşılaştırmalarda önemli bir engel teşkil etmektedir. Diğer bir sorun, örneğin bir anket çalışmasında, ankette tanımlanan davranışların belirli bir ülkede gerçekçi olmayabileceği, fakat diğer bazı ülkelere ise çok gerçekçi olabileceği hususudur. Ayrıca, bir polisin kabul ettiği rüşvete veya yaptığı fırsat hırsızlığına konu olan metanın maddi değeri, ülkelerin refah düzeylerine bağlı olarak farklı sonuçlar doğurabilmektedir. 1990’ların başında, Klockars ve arkadaşları bütün bu hususları dikkate alarak polis bütünlüğünü ampirik olarak ölçebilecek bir yöntem geliştirmişlerdir. Böylece hem bölgesel düzeyde, bir ülkenin farklı polis müdürlüklerinin hem de ülkeler arası düzeyde, farklı ülkelerin polis örgütlerinin karşılaştırmalı olarak analiz edilebilmesinin önünü açmışlardır (Kayabaşı, 2018d: 544).

Bu çerçevede makalenin amacı, dokuz farklı ülkenin polis bütünlüğü düzeylerini karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Makalede öncelikle polis bütünlüğü ölçümünün metodolojisi izah edilmiştir. Ardından polis bütünlüğü üzerine bugüne değin alanda yapılmış başlıca çalışmalara yer verilerek polis bütünlüğü çalışmalarının güncel durumu resmedilmiştir. Çalışmanın yöntemi izah

<sup>2</sup> Polis sapması, her türlü bozuk polis davranışını ifade ederken; polis yozlaşması, polisin bozulma sürecini ifade etmektedir (Kayabaşı, 2020c: 268)

edildikten sonra, dokuz ülkenin polis mensuplarının polis bütünlüğü düzeylerinin karşılaştırmasını içeren bulgulara yer verilmiştir. Son olarak, çalışmanın sonuç ve öneriler kısmında ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlar çerçevesinde geliştirilen öneriler ortaya konulmuştur.

### 1. POLİS BÜTÜNLÜĞÜ ÖLÇÜMÜNÜN METODOLOJİSİ

Örgütsel polis bütünlüğü, “Polislerin örgütsel olarak; mesleki mevzuata, polis meslek etiğine ve mesleki değerlere uygun davranmaları, davranışlarını içten gelerek ve inanarak sergilemeleri, söyledikleri sözlerin ve sergiledikleri davranışların tutarlı olması, mesleğe aykırı davranmaya sevk eden ayartmalara, mesleki sapma ve yozlaşmaya karşı direnç göstermeleri ve bunların tümünü barındıran sağlam bir karaktere sahip olmalarıdır.” (Kayabaşı, 2020b: 351). Polis bütünlüğünün örgütsel olduğunu ileri süren teorik yaklaşım, polis bütünlüğünü örgütsel bir kavram olarak sistematik ve deneysel bir şekilde araştırmaya olanak sağlayan yeni bir metodoloji ile birleştirilmiştir. Aynı zamanda bu yaklaşım polis yozlaşması ile ilgili direkt soruların, sebep olması muhtemel zorluklardan da kaçınılmasını sağlamıştır. Klockars ve arkadaşları, bilim insanlarına, şu anahtar soru etrafında inşa edilen ölçüm aracını kullanmayı önermişlerdir: “Polis Örgütünüzde polis yozlaşmasına karşı gösterilen tahammülsüzlük örgütsel olarak ne düzeydedir?” (Kutnjak Ivković, 2015: 12). Bu anahtar soru etrafında geliştirilen ölçekle, polis mensuplarının, polis sapmasının farklı örneklerini anlatan on bir adet varsayımsal senaryoyu değerlendirmeleri talep edilmiştir. Anketin başlangıcında katılımcılar, senaryolarda tasvir edilen polis mensubunun beş yıllık çalışma deneyimine sahip olduğu, herhangi bir disiplin sabıkasının bulunmadığı ve tatmin edici bir çalışma geçmişine sahip olduğu hususunda bilgilendirilmiştir.

**Tablo 1:** Polis Bütünlüğü Anketinin İlk Versiyonunun Senaryo Özetleri

Senaryo No	Senaryo Özeti
Senaryo 1	Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma
Senaryo 2	Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü
Senaryo 3	Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma
Senaryo 4	Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü
Senaryo 5	Olay mahallinden saat hırsızlığı
Senaryo 6	Oto tamircisinden %5 komisyon alma
Senaryo 7	Amirin, şahsi aracına bakım yapması karşılığı, memuruna tatil izni önermesi
Senaryo 8	Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme
Senaryo 9	Barın kapanma saatini görmezden gelip bedava içki kabulü
Senaryo 10	Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı
Senaryo 11	Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlık

**Kaynak:** Kayabaşı (2019: 173)

Bu anketin senaryoları oluşturulurken, literatürde polis yozlaşması üzerine en çok kabul gören sınıflandırma olan Roebuck ve Barker’ın (1974) polis yozlaşması tipolojisi esas alınmıştır. Ölçekteki varsayımsal senaryolarda polis yozlaşmasının; “otorite yozlaşması” (corruption of authority), “komisyonculuk” (kickbacks), “fırsat hırsızlığı” (opportunistic theft), “rüşvetçilik” (shakedowns),

“yasa dışı faaliyetleri koruma” (protection of illegal activities), “kılıfına uydurma/kapatma” (the fix) ve “kurum içi rüşvet ilişkisi” (internal payoffs) türlerine yer verilmiştir. Senaryolarda ayrıca polis yozlaşmasının; “sivillere karşı polis şiddeti” (police violence against civilians) ve “uygunsuz ikinci iş yapma/ticari faaliyette bulunma” (inappropriate secondary business/employment interests) türleri yer almaktadır.

Polis yozlaşması türlerinden; “uygunsuz ikinci iş yapma/ticari faaliyette bulunma” Senaryo 1’de (Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma); “otorite yozlaşması” Senaryo 2 (Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü) ve Senaryo 4’te (Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü); “komisyonculuk” Senaryo 6’da (Oto tamircisinden %5 komisyon alma); “fırsat hırsızlığı” Senaryo 5 (Olay mahallinden saat hırsızlığı) ve Senaryo 11’de (Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlık); “rüşvetçilik” Senaryo 3’te (Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma); “yasa dışı faaliyetleri koruma” Senaryo 9’da (Barın kapanma saatini görmezden gelip bedava içki kabulü); “kılıfına uydurma/kapatma” Senaryo 8’de (Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme); “kurum içi rüşvet ilişkisi” Senaryo 7’de (Amirin, şahsi aracına bakım yapması karşılığı memuruna tatil izni önermesi) ve “sivillere karşı polis şiddeti” ise Senaryo 10’da (Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı) tasvir edilmiştir.

Anket senaryoları hazırlanırken amaç, devriye gezen bir polis mensubunun fonksiyonlarına uygun, varsayımsal senaryolar yaratmaktır. Aynı zamanda, senaryolar karşılaştırmalı araştırmalar için uygun olmalı ve dolayısıyla, modern, endüstriyel toplumlarda kültürel olarak doğal ve gerçekçi karşılanmalıydı. Ankette 11 senaryodan 9’unda, polis sapmasının ana gruplarından biri olan ve mesleğe aykırı çıkar sağlamayı kabul etmek olarak nitelenen polis yolsuzluğunun çeşitli türleri tasvir edilmiştir. Bu yüzden, polis bütünlüğüne aykırı bir hareketten sağlanan çıkarın değerini, mümkün olduğu kadar, senaryoların içeriğine dâhil etmek çok önemliydi.

Senaryolardan biri (senaryo 3) aşırı hız yapan bir motosiklet sürücüsünden alınan rüşvetin anlatımını içeriyordu. Rüşvetin bedeli kesin bir miktarla belirtilebilirdi, Amerikan doları veya eşdeğer yerel para birimiyle ifade edilebilirdi. Fakat böyle bir yaklaşım, polis mensuplarının ortalama maaşlarına bağlı olarak farklı ülkelerde farklı ciddiyet algıları yaratacaktı. Böyle yapmaktansa, bu değer göreceli olarak ifade edildi. Senaryo 3’te polis mensubu “ceza miktarının yarısı kadar” bir rüşvet kabul etti. Benzer şekilde, senaryo 5’teki olay yerinden çalınan saat, ankete katılan polis mensuplarının 2 günlük maaşına denk geliyordu. Bunlara ek olarak, senaryo 6’daki oto tamiri komisyonu, tamir bedelinin %5’ine denk gelen bir çıkar sağlıyordu.

Senaryoları karşılaştırmalı araştırmalar için uygun hâle getirme hedefine karşın, anketin uygulamasında gerekli olan gerçekçilik adına birkaç senaryo üzerinde değişiklik yapılması gerekti. Örneğin, senaryo 7 ve senaryo 8, polis mensuplarının araba kullanmasını gerektiriyordu, ama anketin Pakistan’da uygulanması sırasında polis mensuplarının genel olarak bir arabaya sahip olmadıkları fark

edildi ve bunun sonucunda, anketin Pakistan'a uyarlanması esnasında, arabaların yerine motosikletler kondu. Ayrıca, senaryo 9'da bir polis mensubu, resmî kapanma saatlerinden sonra içki servisi yapan bir bar buluyordu. Polonya'da barların kapanış saatleri açık bir biçimde yasaklanmadığından bu senaryo Polonya'ya uyarlanırken, söz konusu polis mensubunun bunun yerine, barmenin yasal sorumluluk yaşını doldurmamış kişilere içki servisi yaptığı şeklinde değiştirildi.

Her senaryonun akabinde, katılımcılara; ikisi ciddiyet değerlendirmesi, ikisi disiplin işlemi ve ikisi de üstlere bildirme istekliliği hakkında olan aynı altı soru sorulmuştur. Katılımcıların görüş ve düşüncelerini içeren ve herhangi bir bilgi gerektirmeyen ciddiyet ve üstlere bildirme istekliliği ile ilgili sorular ve cevaplar her ülkede orijinalinde oldukları gibi bırakılmışlardır. Ciddiyet değerlendirmesi ile ilgili cevap seçenekleri olarak 1 = "hiç de ciddi değil"den 5 = "çok ciddi"ye uzanan 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır. Üstlere bildirme istekliliği ile ilgili cevap seçenekleri olarak 1 = "kesinlikle hayır"dan 5 = "kesinlikle evet"e uzanan 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır.

Desteklenen ve beklenen disiplin işlemi ile ilgili sorular, her ülkedeki yasal çerçeveye bağlıdır. ABD şartlarına uygun olarak geliştirilen orijinal ölçekte disiplin işlemleri; 1 = "hiçbir şey", 2 = "sözlü kınama", 3 = "yazılı kınama", 4 = "ödeneksiz uzaklaştırma", 5 = "rütbe indirimi" ve 6 = "meslekten çıkarma" olarak 6 seçenek hâlinde düzenlenmiştir. Bu çalışma kapsamında daha sağlıklı bir karşılaştırma yapabilmek için, desteklenen ve beklenen disiplin işlemi ile ilgili sorulara, altı seçenekli cevaplar ile cevap arayan ülkeler seçilmiştir. Ülkeler arasındaki genel özellikler itibarıyla, bu iki sorunun cevap seçenekleri: (1) bir ucunda herhangi bir disiplin cezası içermezken; (2) karşı ucunda meslekten çıkarma cezasını içermekte ve (3) iki uç arasında, kademeli olarak sertleşen disiplin cezaları seçenekleri yer almaktadır. KKTC için uyarlanan ankette, KKTC Polis Örgütü (Kuruluş, Görev ve Yetkileri) Yasası normlarına dayanarak, bu iki soru için şu cevap seçenekleri önerilmiştir; 1 = "hiçbir şey", 2 = "sözlü ikaz", 3 = "uyarma", 4 = "kınama", 5 = "kademe ilerlemesini durdurma" ve 5 = "meslekten çıkarma veya rütbe indirimi".

**Tablo 2:** Polis Bütünlüğü Anketinin İkinci Versiyonunun Senaryo Özetleri

Senaryo No	Senaryo Özeti
Senaryo 1	Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü
Senaryo 2	Hakkında tutuklama emri bulunan arkadaşını tutuklamama
Senaryo 3	Olay mahallinden çakı hırsızlığı
Senaryo 4	Yersiz öldürücü güç kullanımı
Senaryo 5	Amirin, özel işleri karşılığı, memuruna tatil izni önermesi
Senaryo 6	Partnerinin canını yakan tutukluya vurma
Senaryo 7	Trafik kontrolünde kaba sözler söyleme
Senaryo 8	Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme
Senaryo 9	Oto tamircisinden %5 komisyon alma
Senaryo 10	Yalan yere uyuşturucu satıcısı diye rapor etme
Senaryo 11	Polis çavuşunun çocuk istismarı zanlısını döven meslektaşlarını durdurulmaması

Kaynak: Kayabaşı (2018d: 546)

Klockars ve arkadaşları, polis sapmasının farklı türlerini de ölçebilmek için senaryolarda değişiklik yapmak suretiyle anketin ikinci versiyonunu geliştirmişlerdir (Tablo 2). Anketin ikinci versiyonundaki beş senaryoda polis yolsuzluğunun çeşitli türleri (senaryo 1, senaryo 3, senaryo 5, senaryo 8 ve senaryo 9) ve dört senaryoda güç kullanımının istismar edilmesinin çeşitli türleri (senaryo 4, senaryo 6, senaryo 7, senaryo 11) betimlenirken, geri kalan iki senaryodan birinde gerçeğe aykırı rapor düzenleme (senaryo 10) ve bir diğerinde de bir tutuklama emrinin kasıtlı olarak icra edilmemesi (senaryo 2) tasvir edilmiştir (Kayabaşı, 2018d: 547).

Daha önce yazar tarafından, polis bütünlüğü anketinin ikinci versiyonunun kullanıldığı 11 ülkenin verileri üzerinden bir çalışma yapılmış, söz konusu çalışmanın sonuçlarına göre, ülkelerin polis bütünlüğü sıralamasının, yüksek seviyeden düşük seviyeye doğru şu şekilde olduğu tespit edilmiştir; (1-2) Avustralya ve Estonya, (3) Amerika Birleşik Devletleri (ABD), (4) Slovenya, (5) Güney Afrika, (6) Ermenistan, (7) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), (8) Hırvatistan, (9) Güney Kore, (10) Tayland ve (11) Rusya (Kayabaşı, 2018d: 556). Farklı polis sapması türleri üzerinden farklı ülkelerin karşılaştırmasını yapmak amaçlandığından bu makalede anketin ilk versiyonundan üretilen çalışmaların karşılaştırılması tercih edilmiştir.

## **2. POLİS BÜTÜNLÜĞÜ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALAR**

Literatürde polis bütünlüğü üzerine yapılan çalışmaların çoğunda Klockars ve arkadaşları tarafından geliştirilen polis bütünlüğü anketi kullanılmıştır. Bu başlık altında Klockars ve arkadaşları tarafından geliştirilen polis bütünlüğü anketinin hem ilk hem de ikinci versiyonunun genel olarak daha önce hangi çalışmalarda kullanıldığına yer verilmiştir.

### **2.1. Polis Bütünlüğü Anketinin İlk Versiyonunun Kullanıldığı Çalışmalar**

Anketi tasarlandığı hâliyle aynen kullananlar olduğu gibi (örneğin Klockars vd., 2004c; Micucci ve Gomme, 2009; Schafer ve Martinelli, 2008), biraz değiştirilmiş hâlini kullananlar da olmuştur. Örneğin, Greene vd., (2004), McDevitt vd., (2011) ve White (2008) orijinal gruptaki senaryoların çok azını veya birkaçını kullanmışlardır. Diğer taraftan, Klockars ve Kutnjak Ivković (1999), Kutnjak Ivković vd., (2004) ve Rothwell ve Baldwin (2006) polis bütünlüğü anketini polis örgütlerinin sivil çalışanlarına veya polis akademisi öğrencilerine uygulamak üzere değiştirirken, Charles (2009) ankete fazladan birkaç senaryo daha eklemiştir. Bazen bir projenin odağı, sadece hediye kabul etmek (örneğin White, 2008) veya sadece aşırı güç kullanımı (örneğin Micucci ve Gomme, 2009) gibi senaryoları içermiştir.

Anketin orijinal ABD uygulaması, 30 polis departmanından 3235 polis mensubu ile yapılmıştır (Klockars vd., 1997; 2000; 2004c). Aynı veri seti birkaç araştırmacı tarafından yeniden analiz edilmiştir (örneğin Marché, 2009; Micucci ve Gomme, 2009; Raines, 2010). Anket Philadelphia'daki polis mensuplarına (örneğin Chappell ve Piquero, 2004; Greene vd., 2004;

Hickman, 2005; Wolfe ve Piquero, 2011) ve ABD'deki diğer birkaç polis departmanına (örneğin Gamarra, 2011; McDevitt vd., 2011; Pogarsky ve Piquero, 2004; Rothwell ve Baldwin, 2006; Schafer ve Martinelli, 2008; Smith, 2009), ayrıca bir polis eğitim tesisinde hizmet içi eğitim alan farklı birimlerden polis mensuplarına (örneğin Vito vd., 2011) da uygulanmıştır.

Anket, son yirmi yıl içerisinde yirmiye aşkın ülkede uygulanmış (örneğin ABD, Avusturya, Bosna Hersek, Çek Cumhuriyeti, Eritre, Ermenistan, Finlandiya, Güney Afrika, Güney Kore, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İsveç, Japonya, Kanada, Macaristan, Malezya, Norveç, Pakistan, Polonya, Romanya, Slovenya, Türkiye) ve kıtalar, kültürler, yasal sistemler ve ekonomik durumlar arasında bir köprü vazifesi görmüştür. 14 ülkeden (ABD, Avusturya, Finlandiya, Güney Afrika, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İsveç, Japonya, Kanada, Macaristan, Pakistan, Polonya, Slovenya) bölümler ve bu ülkelerin karşılaştırmasını içeren giriş bölümünden oluşan "*The Contours of Police Integrity*" (Polis Bütünlüğünün Genel Hatları) başlıklı kitap 2004 yılında yayımlanmıştır (Klockars vd., 2004a).

Çalışmaların çoğunda yazarlar, sadece bir ülkedeki polis bütünlüğünün incelenmesine odaklanırlarken, az miktardaki çalışmada yazarlar kendi ülkelerinden elde ettikleri sonuçları diğer ülkelerden elde edilen sonuçlarla, genellikle de ABD veri setiyle karşılaştırmışlardır (örneğin Andreescu vd., 2012a; Johnson, 2003; Klockars ve Kutnjak Ivković, 1999; Khruakham ve Lee, 2013; Vito vd., 2011). Bu karşılaştırmaların çoğu, "Polis Bütünlüğünün Genel Hatları" başlıklı kitaptaki 14 ülkenin tümünü karşılaştıran giriş bölümüyle (Klockars vd., 2004b) birlikte iki veya üç ülkenin karşılaştırılmasını içermiştir.

Araştırmacılar bazen örneklemelerini polis eğitim tesislerinden veya polis akademilerinden seçmişler (örneğin Andreescu vd., 2012a; Vito vd., 2011), bazen polis örgütlerinin sivil çalışanlarıyla (örneğin Rothwell ve Baldwin, 2006) veya polis akademisi öğrencileriyle (örneğin Klockars ve Kutnjak Ivković, 1999; Klockars vd., 2000; Kutnjak Ivković vd., 2002a) ilgilenmişlerdir. Polis bütünlüğünün genel hatlarıyla incelenmesine ek olarak araştırmacılar, bazen sadece ciddiyet değerlendirmeleri (örneğin Kutnjak Ivković vd., 2004; Klockars ve Kutnjak Ivković, 1999), bazen sadece sessizlik kuralı (örneğin Kremer, 2000; Kutnjak Ivković ve O'Connor Shelley, 2010; Kutnjak Ivković ve Sauerman, 2012; Rothwell ve Baldwin, 2007a; 2007b) bazen de sadece disiplin işlemlerinin adil olarak algılanıp algılanmadığı (Kutnjak Ivković ve Klockars, 1998; Kutnjak Ivković ve O'Connor Shelley, 2010) gibi daha spesifik konulara ve boyutlara odaklanmışlardır. Ayrıca mntika (bölge) düzeyindeki farklılıkları (Greene vd., 2004; Yun, 2003), senaryo sıralaması farklılıklarını (Kutnjak Ivković ve Klockars, 2000; Kutnjak Ivković vd., 2002b; Kutnjak Ivković ve O'Connor Shelley, 2010; Lee vd., 2013; Pagon ve Lobnikar, 2000; Rothwell ve Baldwin, 2007a) ve ırk ve/veya cinsiyet farklılıklarını (Andreescu vd., 2012b; Charles, 2009; McDevitt vd., 2011; Westmarland, 2005) incelemişlerdir. Bunlara ek olarak bazen varsayımsal senaryolardaki vakaları gerçek mahkeme



kararlarındaki vakalarla (örneğin Gottschalk, 2009a, 2009b) veya polis örgütlerinin disiplin işlemlerine yönelik istatistiklerle (örneğin Klockars vd., 2006) karşılaştırmışlardır.

Bu alanda çalışan araştırmacılar, başlangıçtaki çalışmalarının çoğunda, polis bütünlüğü yaklaşımını kılavuz olarak almakla birlikte, sessizlik kuralı ile disiplin işlemlerinin ne derece adil algılandığı arasındaki ilişkiyi kuramsallaştırmalarından bu yana yaklaşımlarını genişleterek çeşitlendirmişlerdir (örneğin Kutnjak Ivković ve O'Connor Shelley, 2010). Diğer bazı araştırmacılar polis bütünlüğü yaklaşımını diğer yaklaşımlarla birleştirmişler veya polis bütünlüğü yaklaşımını kullanarak diğer yaklaşımları test etmişlerdir (örneğin Chappell ve Piquero, 2004; Long vd., 2013; Pogarsky ve Piquero, 2004; Smith, 2009; Zschoche, 2011).

Anketin ilk versiyonu KKTC'ye de uyarlanarak kullanılmış, KKTC'deki polis bütünlüğü; örgütsel, grupsal ve bireysel boyutları ile çalışılmıştır (Kayabaşı, 2019). Söz konusu çalışmadan elde edilen veriler ile grupsal düzeyde polis bütünlüğünü ölçen (Kayabaşı, 2018c) ve örgütsel polis bütünlüğü ile grupsal polis bütünlüğünü karşılaştıran (Kayabaşı, 2020a) çalışmalar da yapılmıştır. Sonuç olarak son yirmi yılda, anketin orijinal versiyonuna dayanan araştırmalar küresel düzeyde büyük bir artış göstermiştir/göstermektedir.

## **2.2. Polis Bütünlüğü Anketinin İkinci Versiyonunun Kullanıldığı Çalışmalar**

Anketin ikinci versiyonu, öncelikle ABD'nin üç büyük polis departmanında polis bütünlüğünün kapsamını değerlendirmek ve buldukları sosyal, kültürel, yasal ve ekonomik çevreleri ile bütünleşmeleri neticesinde birbirleri arasında farklılaşmalarını ölçmek için kullanılmıştır (Klockars vd., 2006). Daha sonra büyük bir belediye polis departmanı olan "Rainless West" araştırılmış ve bulgular ABD'nin üç büyük polis departmanındaki bulgular ile karşılaştırılmıştır (Kutnjak Ivković vd., 2013). İkinci anketin ilk uygulandığı ülkelerden biri Slovenya olmuş ve bu ülkedeki polis mensupları ve polis öğrencilerinin küçük bir örnekleme uygulanmıştır (Pagon vd., 2004). Anketin ikinci versiyonu daha sonra Hırvatistan'da da uygulanmıştır (Kutnjak Ivković, 2009, 2012).

Anketin ikinci versiyonunun kullanıldığı en geniş çalışma olan, 10 ülkeden (ABD, Avustralya, Ermenistan, Estonya, Güney Afrika, Güney Kore, Hırvatistan, Rusya, Slovenya ve Tayland) bölümler ile bu bölümlerdeki ülkelerin karşılaştırmalarını içeren son bölümden oluşan "*Dünya Genelinde Polis Meslek Ahlakı Bütünlüğünü Ölçmek- Kurulu Demokrasiler ve Geçiş Sürecindeki Ülkelerden Çalışmalar*" (Measuring Police Integrity Across the World- Studies from Established Democracies and Countries in Transition) isimli kitap 2015 yılında yayımlanmıştır (Kutnjak Ivković ve Haberfeld, 2015).

"Policing: An International Journal of Police Strategies & Management" adlı derginin 2016 yılında yayımlanan "Polis Bütünlüğü Üzerine" başlıklı özel sayısında ikinci anketin uygulandığı dokuz makale yer almıştır (Rosenbaum, 2016). Bu dergide yer alan makalelerin yazarlarının bir kısmı

bölgesel polis departmanları veya daha küçük polis birimlerindeki polis mensuplarının ciddiyet algılarının karşılaştırması üzerine odaklanmışlar (örn., Hickman, 2016; Kutnjak Ivković ve Sauerman, 2016; Kutnjak Ivković vd., 2016a; Lim ve Sloan, 2016), bazıları birkaç ülkedeki disiplin tehdidindeki farklılıkları incelemişler (Kutnjak Ivković vd., 2016c), bazıları sessizlik koduna odaklanırken (Kutnjak Ivković vd., 2016b; Porter ve Prenzler, 2016) bazıları da cinsiyete göre sessizlik kodunun farklılaşp farklılaşmadığını (Lobnikar vd., 2016; Valmüür, 2016) araştırmışlardır.

Anketin ikinci versiyonu KKTC Polis Örgütü'nün örgütsel olarak polis bütünlüğünü (Kayabaşı, 2017a; Kayabaşı ve Tekiner, 2017b) ve grupsal olarak; Narkotik ve Kaçakçılığı Önleme Müdürlüğü (Kayabaşı, 2017b), Adli Polis Müdürlüğü (Kayabaşı, 2018a) ve Trafik Müdürlüğü'nün (Kayabaşı, 2018b) polis bütünlüğünü keşfetmek üzere de kullanılmıştır. Ayrıca anketin ikinci versiyonu kullanılarak KKTC'deki polis bütünlüğünün diğer ülkelere nazaran sıralamasının ne durumda olduğunu tespitiye yönelik, KKTC'nin on ülke ile karşılaştırılmasına odaklanan bir çalışma (Kayabaşı, 2018d) da yapılmıştır. Fakat bugüne değin, anketin ilk versiyonu kullanılmak suretiyle KKTC'nin diğer ülkeler ile karşılaştırılmasına odaklanan herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışma ile söz konusu boşluğa odaklanılmıştır.

### 3. YÖNTEM

Karşılaştırmalı araştırmalar, genel olarak farklı ülkelerin ve farklı kültürlerin arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları meydana çıkarmak amacıyla uygulansa da, farklı örgütlerin karşılaştırılması için de uygun bir araştırma türüdür (Walliman, 2006: 40). Karşılaştırmalı araştırmalarda, belge incelemesi, mevcut istatistiklerin analizi veya önceki çalışmalardan elde edilen verilerin analizi gibi yöntemler kullanılabilir. Bu çalışmada, KKTC Polis Örgütü'nün örgütsel polis bütünlüğü düzeyinin, diğer ülkelerdeki örgütsel polis bütünlüğü düzeyleri ile karşılaştırılması hedeflenmiştir. Bunun için öncelikle literatür taranarak son yıllarda polis bütünlüğü anketinin ilk versiyonunun kullanıldığı yeterli veri setine sahip çalışmaların durumu araştırılmıştır. Son yıllarda bu çerçevede yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanılmaması üzerine, geriye doğru bir tarama gerçekleştirilmiş ve karşılaştırma yapmaya uygun veri setine sahip sekiz çalışmaya rastlanmıştır. 2015 yılında KKTC'de 1162 polisten (Kayabaşı, 2019) elde edilen veriler ile 1997 yılında ABD'de 3235 polisten (Klockars, Kutnjak Ivković ve Haberfeld, 2004c), 1999 yılında Avusturya'da 1853 polisten (Edelbacher ve Kutnjak Ivković, 2004), 1999 yılında Güney Afrika'da 104 polisten (Newham, 2004), 1999 yılında Kanada'da 455 polisten (Alain, 2004), 1999 yılında Macaristan'da 609 polisten (Krêmer, 2004), 1999 yılında Pakistan'da 499 polisten (Chattha ve Kutnjak Ivković, 2004), 1997 yılında Polonya'da 1477 polisten (Haberfeld, 2004) ve 1999 yılında Slovenya'da 767 polisten (Pagon ve Lobnikar, 2004) elde edilen verilerle yapılan çalışmalar karşılaştırma için seçilmiştir.

KKTC ile karşılaştırılacak ülkelerde yapılan çalışmaların, yapıldıkları dönemde söz konusu ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin günümüzden farklı olduğu bir gerçektir. Diğer taraftan polis örgüt

kültürünün, nesilden nesile aktarıldığı ve kolay kolay değişmediği de bir gerçektir. Kaldı ki KKTC’de henüz polis etik kuralları ile ilgili bir talimat yapılmamış ve polis temel eğitimi müfredatına polis etiği dersi eklenmemiştir. Bu çerçevede, KKTC ile söz konusu ülkelerin örgütsel polis bütünlüğü düzeyleri arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların, polis kültürünün farklı zamanlarda ve farklı kültürlerde bile benzer ve/veya farklı yönleri olduğunu meydana çıkarması bakımından böyle bir karşılaştırmanın yapılabileceği sonucuna varılarak çalışmanın yapılmasına karar verilmiştir. Bu çalışmada, polis sapmasına karşı polis bütünlüğü perspektifinden ülkeler arasındaki benzerliklere odaklanılarak karşılaştırma yapılmıştır.

Karşılaştırılan ülkelerin tamamında gerçekleştirilen anket çalışmalarında, polis bütünlüğü anketinin ilk versiyonunda kullanılan çeşitli polis sapma davranışlarını içeren aynı 11 adet varsayımsal senaryo kullanılmıştır. Söz konusu çalışmalarda kullanılan 11 adet varsayımsal senaryonun her birinin altında, katılımcılara senaryoları değerlendirmeleri için aynı altı değerlendirme sorusu sorulmuştur. Karşılaştırma yapılırken, her bir senaryo ile ilgili her bir değerlendirme sorusuna ülkelerin verdikleri cevapların ortalamaları ile senaryo sıralamaları, diğer ülkelerin ortalamaları ve senaryo sıralamaları ile karşılaştırılmıştır. Katılımcılardan, her bir senaryoyu gözden geçirdikten sonra, her bir senaryonun altındaki ilk değerlendirme sorusu ile, senaryolarda tasvir edilen polis sapma davranışlarını ne derece ciddi bir sorun olarak gördüklerini değerlendirmeleri istenmiştir<sup>3</sup>. İkinci değerlendirme sorusu ile katılımcılardan, senaryolarda tasvir edilen polis sapma davranışlarını, çalıştıkları şubedeki polis mensuplarının çoğunun ne derece ciddi bir sorun olarak gördüklerini değerlendirmeleri istenmiştir<sup>4</sup>. Katılımcılardan, bu değerlendirmeleri yaparken, her iki soru için de; “hiç de ciddi değil”den (1), “çok ciddi”ye (5) kadar uzanan beşli Likert ölçeğinden bir cevap seçmeleri istenmiştir.

Her bir senaryonun altındaki üçüncü değerlendirme sorusu ile katılımcılardan, senaryolarda tasvir edilen sapma davranışlarında bulunan bir polise eğer bir disiplin işlemi uygulanacaksa kendilerine göre hangi disiplin işleminin uygulanması gerektiğini cevap seçenekleri arasından seçmeleri istenmiştir<sup>5</sup>. Dördüncü değerlendirme sorusu ile de katılımcılardan, senaryolarda tasvir edilen sapma davranışlarında bulunan bir polise eğer bir disiplin işlemi uygulanacaksa kurumları tarafından hangi disiplin işleminin uygulanmasını beklediklerini cevap seçenekleri arasından seçmeleri istenmiştir<sup>6</sup>. Desteklenen ve beklenen disiplin işlemleri ile ilgili sorular, karşılaştırma kapsamında seçilen dokuz ülkede de orijinalinde oldukları gibi yer almışlardır. Bu soruların cevapları ise, her

<sup>3</sup> Bu soru şu kelimelerle ifadelendirilmiştir: “SİZ bu davranışın ne kadar ciddi bir sorun olduğunu düşünürsünüz?”

<sup>4</sup> Bu soru şu kelimelerle ifadelendirilmiştir: “ÇALIŞTIĞINIZ ŞUBEDEKİ POLİS MENSUPLARININ ÇOĞU bu davranışın ne kadar ciddi bir sorun olduğunu düşünür?”

<sup>5</sup> Bu soru şu kelimelerle ifadelendirilmiştir: “Çalıştığınız şubedeki bir polis mensubunun böyle bir davranışta bulunması ve bu davranışının ortaya çıkması durumunda, eğer bir disiplin işlemi uygulanacaksa, SİZCE hangi disiplin işlemi UYGULANMALIDIR?”

<sup>6</sup> Bu soru şu kelimelerle ifadelendirilmiştir: “Çalıştığımız şubedeki bir polis mensubunun böyle bir davranışta bulunması ve bu davranışının ortaya çıkması durumunda, eğer bir disiplin işlemi uygulanacaksa, KURUMUNUZ TARAFINDAN hangi disiplin işlemi UYGULANIR?”

ülkedeki yasal çerçeveye bağlıdır. ABD şartlarına uygun olarak geliştirilen orijinal ölçekte disiplin işlemleri; 1 = “hiçbir şey”, 2 = “sözlü kınama”, 3 = “yazılı kınama”, 4 = “ödeneksiz uzaklaştırma”, 5 = “rütbe indirimi” ve 6 = “meslekten çıkarma” olarak altı seçenek halinde düzenlenmiştir. Diğer ülkelerin disiplin cezaları kısmi farklılıklar gösterse de, aynı silsile (“hiçbir şey” ile başlayıp “meslekten çıkarma” ile biten) takip edilerek altı seçenekli ölçekler kullanılmıştır<sup>7</sup>.

Katılımcılara, her bir senaryonun altındaki beşinci değerlendirme sorusu ile, senaryolarda tasvir edilen polis sapma davranışlarını sergileyen meslektaşlarını üstlerine bildiren bildirmeyecekleri sorulmuştur<sup>8</sup>. Altıncı değerlendirme sorusu ile de katılımcılara, senaryolarda tasvir edilen polis sapma davranışlarını sergileyen bir polis mensubunu, çalıştıkları şubedeki polis mensuplarının çoğunun üstlerine bildiren bildirmeyecekleri hakkındaki düşünceleri sorulmuştur<sup>9</sup>. Katılımcılardan, bu iki soru ile ilgili değerlendirmeyi yaparken, “kesinlikle hayır” (1) ile “kesinlikle evet” (5) arasında değişen, beşli Likert ölçeğinden bir cevap seçmeleri istenmiştir.

#### 4. BULGULAR

Bu bölümde ülkelerin polis mensuplarının; (1) kendi ciddiyet algıları (Tablo 3), (2) kendilerine göre meslektaşlarının ciddiyet algıları (Tablo 4), (3) destekledikleri disiplin işlemleri (Tablo 5), (4) bekledikleri disiplin işlemleri (Tablo 6), (5) kendi bildirme isteklilikleri (Tablo 7) ve (6) kendilerine göre meslektaşlarının bildirme isteklilikleri (Tablo 8) ile ilgili senaryolara verdikleri cevapların ortalamaları ve sıralamaları karşılaştırılmıştır. Her bir tabloda dört veya üzeri ortalamalar kırmızı renkle gölgelendirilmiştir. Gölgelendirilmiş puanlar, yüksek düzeyde ciddiyet algısını, ağır disiplin cezalarını ve yüksek düzeyde bildirme istekliliğini ifade etmektedir.

##### 4.1. Polis Mensuplarının Kendi Ciddiyet Algıları Yönünden Ülkelerin Polis Bütünlüğü Düzeylerinin Karşılaştırılması

Bu başlık altında, dokuz ülkenin polis mensuplarının, senaryolardaki polis sapma davranışlarını ne derece ciddi bir sorun olarak algıladıkları ile ilgili kendi ciddiyet ortalamaları ile bu ortalamaların sıralaması karşılaştırılmıştır (Tablo 3). Her bir ülkedeki katılımcılar, her bir senaryo için “hiç de ciddi değil”den (1), “çok ciddi”ye (5) uzanan beşli Likert ölçeğinden bir cevap seçmişler ve bu cevapların ortalamaları ile bu ortalamaların sıralamaları karşılaştırılmıştır (Tablo 3).

Altı ülkenin (ABD, Avusturya, Kanada, KKTC, Pakistan, Polonya) katılımcıları, kendi ciddiyet algılarına göre, senaryolarda tasvir edilen davranışları, senaryoların yarısından fazlasında ortalama olarak dört ve üzerinde çok ciddi bir sorun olarak görmekteyken; sadece üç ülkenin (Güney Afrika, Macaristan ve Slovenya) katılımcıları kendi ciddiyet algılarının ortalamalarına göre,

<sup>7</sup> KKTC Polis Örgütü (Kuruluş, Görev ve Yetkileri) Yasası normlarına dayanarak, KKTC’de uygulanan ankette bu iki soru için şu cevaplar önerilmiştir: (1) “hiçbir şey”, (2) “sözlü ikaz”, (3) “uyarma”, (4) “kınama”, (5) “kademe ilerlemesini durdurma” ve (5) “meslekten çıkarma veya rütbe indirimi”.

<sup>8</sup> Bu soru şu kelimelerle ifadelendirilmiştir: “SİZ böyle bir davranışta bulunan bir polis mensubunu ihbar eder miydiniz?”

<sup>9</sup> Bu soru şu kelimelerle ifadelendirilmiştir: “ÇALIŞTIĞINIZ ŞUBEDEKİ POLİS MENSUPLARININ ÇOĞU böyle bir davranışta bulunan bir polis mensubunu ihbar eder miydi?”

senaryolarda tasvir edilen davranışları, senaryoların yarından azında ortalama olarak dört ve üzerinde çok ciddi bir sorun olarak görmektedirler (Tablo 3).

**Tablo 3:** Polis Mensuplarının Kendi Ciddiyet Algıları Yönünden Ülkelerin Karşılaştırılması

Senaryo Numarası ve Tanımı	ABD	Avusturya	Güney Afrika	Kanada	KKTC	Macaristan	Pakistan	Polonya	Slovenya
Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma	1,46 (1)	2,08 (1)	2,82 (3)	2,15 (1)	2,79 (3)	1,81 (1)	3,44 (1)	2,29 (1)	2,72 (3)
Senaryo 2: Esnaftan ücretsiz yiyecek, içecek kabulü	2,60 (2)	3,57 (2)	2,50 (1)	3,26 (3)	3,25 (5)	3,37 (5)	4,29 (3)	3,70 (5)	2,83 (4)
Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma	4,92 (10)	4,95 (10)	4,80 (11)	4,97 (10)	4,62 (9)	4,79 (10)	4,81 (11)	4,79 (10)	4,78 (10)
Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü	2,84 (3)	3,50 (3)	2,58 (2)	3,17 (2)	2,66 (1)	2,15 (2)	4,43 (4)	3,21 (3)	2,00 (1)
Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı	4,95 (11)	4,96 (11)	4,70 (10)	5,00 (11)	4,71 (11)	4,84 (11)	4,76 (9)	4,80 (11)	4,87 (11)
Senaryo 6: Oto tamircisinden %5 komisyon alma	4,50 (7)	4,43 (6)	3,46 (4)	4,67 (8)	4,35 (8)	3,76 (6)	4,55 (5)	4,02 (6)	4,33 (8)
Senaryo 7: Amirin, aracına bakım yapması karşılığı memuruna tatil izni önermesi	4,18 (6)	4,49 (8)	4,10 (8)	4,23 (5)	4,10 (6)	3,79 (7)	4,66 (7)	4,18 (7)	4,16 (7)
Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme	3,03 (4)	4,11 (5)	3,77 (5)	3,68 (4)	2,91 (4)	2,78 (3)	4,57 (6)	3,02 (2)	2,41 (2)
Senaryo 9: Ücretsiz içki karşılığı barın kapanma saatini görmezden gelme	4,54 (8)	3,91 (4)	4,54 (9)	4,55 (7)	4,13 (7)	4,70 (9)	4,74 (8)	4,77 (9)	3,84 (6)
Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı	4,05 (5)	4,48 (7)	3,89 (6)	4,35 (6)	2,72 (2)	2,89 (4)	4,10 (2)	3,46 (4)	3,03 (5)
Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlık	4,85 (9)	4,93 (9)	3,98 (7)	4,86 (9)	4,63 (10)	4,20 (8)	4,79 (10)	4,48 (8)	4,71 (9)

**Kaynak:** Yazar tarafından; Alain, 2004; Chattha ve Kutnjak Ivković, 2004; Edelbacher ve Kutnjak Ivković, 2004; Habermeld, 2004; Kayabaşı, 2019; Klockars, Kutnjak Ivković ve Habermeld, 2004c; Krêmer, 2004; Newham, 2004; Pagon ve Lobnikar, 2004 künyeli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.

Aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarının kendi ciddiyet algıları yönünden en fazla ciddi bir sorun olarak görülen polis sapma davranışlarını içeren ilk üç senaryo sıralaması şu şekildedir; Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı; Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlık ve Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma. Benzer şekilde ABD, Avusturya, Kanada, Pakistan ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de aynı üç senaryonun (Senaryo 3, 5 ve 11) tamamı, en fazla ciddi bir sorun olarak görülen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Polonya, Macaristan ve Güney Afrika'daki polis mensuplarına göre ise aynı üç senaryo (Senaryo 3, 5 ve 11) içerisinden ikisi, en fazla ciddi bir sorun olarak görülen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

Diğer taraftan aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarının kendi ciddiyet algıları yönünden en az ciddi bir sorun olarak görülen polis sapma davranışlarını içeren ilk beş senaryo şu

şekildedir; Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü; Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı; Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma; Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme ve Senaryo 2: Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü. Benzer şekilde ABD, Macaristan, Polonya ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de aynı beş senaryonun (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) tamamı, en az ciddi bir sorun olarak görülen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Avusturya, Güney Afrika, Kanada ve Pakistan'daki polis mensuplarına göre ise aynı beş senaryo (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) içerisinde dördü, en az ciddi bir sorun olarak görülen polis sapma davranışlarıdır.

Yukarıdaki paragraflarda polis mensuplarının kendi ciddiyet algıları yönünden, KKTC ile karşılaştırılan ülkelerin polis kültürlerinin benzerlikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Diğer taraftan KKTC'nin polis kültürünün karşılaştırıldığı ülkelerin çoğundan farklı olan yönleri de vardır. Örneğin Senaryo 10'da (Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı) tasvir edilen polis sapmasının "sivillere karşı polis şiddeti" türü, karşılaştırılan ülkelerin çoğundan farklı olarak, sadece KKTC ve Pakistan'da polis mensuplarının kendilerine göre en az ciddi bir sorun olarak görülen ilk üç senaryo içerisinde yer alan polis sapma davranışı türüdür.

#### **4.2. Polis Mensuplarına Göre Meslektaşlarının Ciddiyet Algıları Yönünden Ülkelerin Polis Bütünlüğü Düzeylerinin Karşılaştırılması**

Bu başlık altında, dokuz ülkenin polis mensuplarına göre meslektaşlarının, senaryolardaki polis sapma davranışlarını, meslektaşlarının ne derece ciddi bir sorun olarak algıladıklarına yönelik tahminlerinin ortalamaları ile bu ortalamalarının sıralaması karşılaştırılmıştır (Tablo 4). Her bir ülkedeki katılımcılar, her bir senaryo için "hiç de ciddi değil"den (1), "çok ciddi"ye (5) uzanan beşli Likert ölçeğinden bir cevap seçmişler ve bu cevapların ortalamaları ile bu ortalamaların sıralamaları karşılaştırılmıştır (Tablo 4).

Sadece üç ülkenin (Avusturya, Kanada ve Pakistan) katılımcıları, kendilerine göre meslektaşlarının, senaryolarda tasvir edilen davranışları, senaryoların yarıdan fazlasında ortalama olarak dört ve üzerinde çok ciddi bir sorun olarak gördükleri görüşünderken; altı ülkenin (ABD, Güney Afrika, KKTC, Macaristan, Polonya ve Slovenya) katılımcıları, kendilerine göre meslektaşlarının, senaryolarda tasvir edilen davranışları, senaryoların yarıdan azında ortalama olarak dört ve üzerinde çok ciddi bir sorun olarak gördükleri görüşündedirler.

Aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarına göre meslektaşlarının ciddiyet algıları yönünden en fazla ciddi bir sorun olarak görüleceği değerlendirilen polis sapma davranışlarını içeren ilk üç senaryo sıralaması şu şekildedir; Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı; Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinde hırsızlık ve Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma. Benzer şekilde ABD, Avusturya, Kanada, Pakistan ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de meslektaşları tarafından aynı üç senaryonun (Senaryo 3, 5 ve 11) tamamı, en fazla ciddi bir sorun

olarak görüleceği değerlendirilen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Polonya, Macaristan ve Güney Afrika'daki polis mensuplarına göre ise meslektaşları tarafından aynı üç senaryo (Senaryo 3, 5 ve 11) içerisinde ikisi, en fazla ciddi bir sorun olarak görüleceği değerlendirilen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

**Tablo 4:** Polis Mensuplarına Göre Meslektaşlarının Ciddiyet Algıları Yönünden Ülkelerin Karşılaştırılması

Senaryo Numarası ve Tanımı	ABD	Avusturya	Güney Afrika	Kanada	KKTC	Macaristan	Pakistan	Polonya	Slovenya
Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma	1,48 (1)	2,18 (1)	2,41 (3)	2,01 (1)	2,59 (2)	1,67 (1)	3,70 (1)	2,27 (1)	2,71 (4)
Senaryo 2: Esnaftan ücretsiz yiyecek, içecek kabulü	2,31 (2)	3,35 (3)	2,04 (1)	2,86 (3)	2,97 (5)	2,65 (5)	4,19 (3)	3,27 (5)	2,52 (3)
Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma	4,81 (10)	4,93 (10,5)	4,03 (11)	4,87 (10)	4,43 (9)	3,97 (9)	4,64 (11)	4,38 (9)	4,57 (10)
Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü	2,64 (3)	3,26 (2)	2,19 (2)	2,85 (2)	2,55 (1)	1,95 (2)	4,26 (4)	2,91 (3)	1,94 (1)
Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı	4,88 (11)	4,93 (10,5)	3,89 (10)	4,93 (11)	4,63 (11)	4,26 (11)	4,58 (10)	4,52 (11)	4,80 (11)
Senaryo 6: Oto tamircisinden %5 komisyon alma	4,26 (7)	4,27 (7)	2,95 (4)	4,42 (8)	4,20 (8)	3,21 (6)	4,33 (5)	3,70 (6)	4,10 (8)
Senaryo 7: Amirin, aracına bakım yapması karşılığı memuruna tatil izni önermesi	3,96 (6)	4,32 (8)	3,56 (8)	4,12 (6)	3,88 (6)	3,32 (7)	4,38 (7)	3,87 (7)	4,07 (7)
Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme	2,86 (4)	4,01 (5)	3,23 (7)	3,44 (4)	2,82 (4)	2,53 (4)	4,35 (6)	2,81 (2)	2,27 (2)
Senaryo 9: Ücretsiz içki karşılığı barın kapanma saatini görmezden gelme	4,28 (8)	3,70 (4)	3,74 (9)	4,28 (7)	3,93 (7)	3,98 (10)	4,44 (8)	4,42 (10)	3,52 (6)
Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı	3,70 (5)	4,25 (6)	3,16 (6)	3,99 (5)	2,63 (3)	2,45 (3)	3,89 (2)	3,21 (4)	2,72 (5)
Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinde hırsızlık	4,69 (9)	4,87 (9)	2,99 (5)	4,70 (9)	4,52 (10)	3,52 (8)	4,48 (9)	4,15 (8)	4,56 (9)

**Kaynak:** Yazar tarafından; Alain, 2004; Chattha ve Kutnjak Ivković, 2004; Edelbacher ve Kutnjak Ivković, 2004; Haberfeld, 2004; Kayabaşı, 2019; Klockars, Kutnjak Ivković ve Haberfeld, 2004; Krëmer, 2004; Newham, 2004; Pagon ve Lobnikar, 2004 künyeli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.

Diğer taraftan aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarına göre meslektaşlarının ciddiye algıları yönünden en az ciddi bir sorun olarak görüleceği değerlendirilen polis sapma davranışlarını içeren ilk beş senaryo şu şekildedir; Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü; Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma; Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı; Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme ve Senaryo 2: Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü. Benzer şekilde ABD, Kanada, Macaristan, Polonya ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de meslektaşları tarafından aynı beş senaryonun (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) tamamı, en az ciddi bir sorun olarak görüleceği değerlendirilen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Avusturya ve Pakistan'daki polis mensuplarına göre aynı beş senaryo (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10)

içerisinden dördü, Güney Afrika'daki polis mensuplarına göre ise aynı beş senaryo içerisinden üçü, en az ciddi bir sorun olarak görüleceği değerlendirilen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

Yukarıdaki paragraflarda polis mensuplarına göre meslektaşlarının ciddiyet algıları yönünden, KKTC ile karşılaştırılan ülkelerin polis kültürlerinin benzerlikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Diğer taraftan KKTC'nin polis kültürünün karşılaştırıldığı ülkelerin çoğundan farklı olan yönleri de vardır. Örneğin Senaryo 10'da (Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı) tasvir edilen polis sapmasının "sivillere karşı polis şiddeti" türü, karşılaştırılan ülkelerin çoğundan farklı olarak, sadece KKTC, Macaristan ve Pakistan'da polis mensuplarına göre meslektaşları tarafından en az ciddi bir sorun olarak görülen ilk üç senaryo içerisinde yer alan polis sapma davranışı türüdür.

#### **4.3. Polis Mensuplarının Destekledikleri Disiplin İşlemleri Yönünden Ülkelerin Polis Bütünlüğü Düzeylerinin Karşılaştırılması**

Bu başlık altında, dokuz ülkenin polis mensuplarının, senaryolarda tasvir edilen davranışlarda bulunan meslektaşlarına karşı, desteklediklerini belirttikleri disiplin işlemlerinin sıra numaralarının ortalamaları ile bu ortalamalarının sıralaması karşılaştırılmıştır (Tablo 5). Bu çerçevede desteklenen disiplin işlemlerini karşılaştırmaya yönelik olarak, karşılaştırılan ülkelerin tamamında, ölçeğin bir ucunda 1="hiçbir şey" ve diğer ucunda 6="meslekten çıkarma" olacak şekilde hafiften ağıra doğru disiplin cezaları altı seçenek halinde katılımcılara sunulmuş ve desteklediği belirtilen disiplin işlemlerinin seçenek sıra numaralarının ortalamaları ile bu ortalamaların sıralamaları karşılaştırılmıştır (Tablo 5).

Ülkelerin polis mensuplarının destekledikleri disiplin işlemlerinin sıra numaralarının ortalamalarına göre, senaryolarda tasvir edilen davranışlarda bulunan meslektaşlarına, senaryoların yarısından fazlasında ağır bir disiplin işlemi (ortalama olarak 4 ve üzerinde) uygulanmasını destekleyen polis mensuplarına sahip olan herhangi bir ülke bulunmamaktadır.

Aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarının en ağır disiplin işlemlerinin uygulanmasını destekledikleri polis sapma davranışlarını içeren ilk üç senaryonun sıralaması şu şekildedir; Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı; Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlık; Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma. Benzer şekilde ABD, Avusturya, Kanada, Macaristan, Pakistan ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de aynı üç senaryonun (Senaryo 3, 5 ve 11) tamamı, en ağır disiplin işlemlerinin uygulanması desteklenen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Polonya ve Güney Afrika'daki polis mensuplarına göre ise aynı üç senaryo (Senaryo 3, 5 ve 11) içerisinden ikisi, en ağır disiplin işlemlerinin uygulanması desteklenen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

Diğer taraftan aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarının en hafif disiplin işlemlerinin uygulanmasını destekledikleri polis sapma davranışlarını içeren ilk beş senaryo şu şekildedir; Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü; Senaryo 10: Araba hırsızına karşı



aşırı güç kullanımı; Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma; Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme ve Senaryo 2: Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü. Benzer şekilde Macaristan ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de aynı beş senaryonun (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) tamamı, en hafif disiplin işlemlerinin uygulanması desteklenen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. ABD, Avusturya, Güney Afrika, Kanada, Pakistan ve Polonya'daki polis mensuplarına göre ise aynı beş senaryo (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) içerisinde dördü, en hafif disiplin işlemlerinin uygulanması desteklenen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

**Tablo 5:** Polis Mensuplarının Destekledikleri Disiplin İşlemleri Yönünden Ülkelerin Karşılaştırılması

Senaryo Numarası ve Tanımı	ABD	Avusturya	Güney Afrika	Kanada	KKTC	Macaristan	Pakistan	Polonya	Slovenya
Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma	1,34 (1)	1,73 (1)	2,16 (3)	1,97 (1)	2,64 (3)	1,35 (1)	2,59 (1)	1,81 (1)	2,37 (4)
Senaryo 2: Esnaftan ücretsiz yiyecek, içecek kabulü	2,13 (2)	2,50 (2)	2,13 (2)	2,47 (2)	2,80 (5)	2,15 (4)	2,89 (3)	2,65 (5)	2,16 (3)
Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma	4,92 (9)	4,56 (10)	4,03 (10)	4,76 (9)	5,01 (9)	5,17 (10)	3,32 (9)	4,74 (10)	5,12 (10)
Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü	2,53 (3)	2,48 (3)	2,12 (1)	2,53 (3)	2,37 (1)	1,46 (2)	2,98 (4)	2,40 (4)	1,58 (1)
Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı	5,66 (11)	5,07 (11)	4,27 (11)	5,63 (11)	5,54 (11)	5,49 (11)	3,68 (11)	4,91 (11)	5,57 (11)
Senaryo 6: Oto tamircisinden %5 komisyon alma	4,40 (8)	3,68 (8)	3,01 (5)	4,51 (8)	4,80 (8)	3,26 (8)	3,06 (6)	3,44 (7)	4,41 (8)
Senaryo 7: Amirin, aracına bakım yapması karşılığı memuruna tatil izni önermesi	3,59 (5)	3,16 (6)	3,16 (7)	3,45 (4)	3,81 (6)	2,49 (6)	3,00 (5)	2,26 (2)	3,15 (7)
Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme	2,81 (4)	3,10 (5)	3,14 (6)	3,57 (5)	2,78 (4)	2,48 (5)	3,30 (8)	2,82 (6)	2,10 (2)
Senaryo 9: Ücretsiz içki karşılığı barın kapanma saatini görmezden gelme	4,02 (7)	2,58 (4)	3,56 (9)	3,74 (6)	3,86 (7)	3,25 (7)	3,12 (7)	3,57 (9)	2,89 (6)
Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı	3,76 (6)	3,44 (7)	2,98 (4)	3,88 (7)	2,42 (2)	2,11 (3)	2,75 (2)	2,39 (3)	2,45 (5)
Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinde hırsızlık	5,09 (10)	4,43 (9)	3,23 (8)	4,92 (10)	5,33 (10)	3,54 (9)	3,61 (10)	3,52 (8)	4,87 (9)

**Kaynak:** Yazar tarafından; Alain, 2004; Chattha ve Kutnjak Ivković, 2004; Edelbacher ve Kutnjak Ivković, 2004; Haberfeld, 2004; Kayabaşı, 2019; Klockars, Kutnjak Ivković ve Haberfeld, 2004c; Krêmer, 2004; Newham, 2004; Pagon ve Lobnikar, 2004 künyeli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.

Yukarıdaki paragraflarda polis mensuplarının destekledikleri disiplin işlemleri yönünden, KKTC ile karşılaştırılan ülkelerin polis kültürlerinin benzerlikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Diğer taraftan KKTC'nin polis kültürünün karşılaştırıldığı ülkelerin çoğundan farklı olan yönleri de vardır. Örneğin Senaryo 10'da (Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı) tasvir edilen polis sapmasının "sivillere karşı polis şiddeti" türü, karşılaştırılan ülkelerin çoğundan farklı olarak, sadece

KKTC, Macaristan, Pakistan ve Polonya’da polis mensuplarının en hafif disiplin işlemlerinin uygulanmasını destekledikleri ilk üç senaryo içerisinde yer almaktadır.

#### 4.4. Polis Mensuplarının Bekledikleri Disiplin İşlemleri Yönünden Ülkelerin Polis Bütünlüğü Düzeylerinin Karşılaştırılması

Bu başlık altında, dokuz ülkenin polis mensuplarının, senaryolarda tasvir edilen davranışlarda bulunan meslektaşlarına karşı, beklediklerini belirttikleri disiplin işlemlerinin sıra numaralarının ortalamaları ile bu ortalamalarının sıralaması karşılaştırılmıştır (Tablo 6). Bu çerçevede beklenen disiplin işlemlerini karşılaştırmaya yönelik olarak, karşılaştırılan ülkelerin tamamında, ölçeğin bir ucunda 1=“hiçbir şey” ve diğer ucunda 6=“meslekten çıkarma” olacak şekilde hafiften ağıra doğru disiplin cezaları altı seçenek halinde katılımcılara sunulmuş ve beklendiği belirtilen disiplin işlemlerinin seçenek sıra numaralarının ortalamaları ile bu ortalamaların sıralamaları karşılaştırılmıştır (Tablo 6).

**Tablo 6:** Polis Mensuplarının Bekledikleri Disiplin İşlemleri Yönünden Ülkelerin Karşılaştırılması

Senaryo Numarası ve Tanımı	ABD	Avusturya	Güney Afrika	Kanada	KKTC	Macaristan	Pakistan	Polonya	Slovenya
Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma	1,51 (1)	1,78 (1)	2,34 (3)	2,52 (1)	2,98 (5)	1,96 (2)	2,60 (1)	3,46 (4)	3,55 (7)
Senaryo 2: Esnaftan ücretsiz yiyecek, içecek kabulü	2,37 (2)	2,51 (2)	2,13 (1)	2,80 (2)	2,92 (4)	2,87 (4)	2,80 (3)	3,48 (5)	2,56 (3)
Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma	4,86 (9)	4,42 (10)	3,87 (10)	4,75 (9)	4,94 (9)	5,54 (10)	3,28 (9)	5,26 (10)	5,12 (10)
Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü	2,82 (3)	2,52 (3)	2,20 (2)	2,87 (3)	2,49 (1)	1,94 (1)	2,91 (4)	3,27 (3)	1,87 (1)
Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı	5,57 (11)	4,87 (11)	4,14 (11)	5,60 (11)	5,50 (11)	5,74 (11)	3,60 (11)	5,31 (11)	5,53 (11)
Senaryo 6: Oto tamircisinden %5 komisyon alma	4,46 (8)	3,64 (8)	3,08 (5)	4,58 (8)	4,76 (8)	3,78 (8)	3,01 (6)	4,04 (9)	4,60 (8)
Senaryo 7: Amirin, aracına bakım yapması karşılığı memuruna tatil izni önermesi	3,43 (5)	3,08 (5)	3,15 (7)	3,31 (4)	3,69 (6)	2,38 (3)	2,95 (5)	2,20 (1)	2,49 (2)
Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme	3,21 (4)	3,16 (6)	3,09 (6)	4,11 (6)	2,89 (3)	3,32 (6)	3,18 (8)	3,87 (6)	2,76 (4)
Senaryo 9: Ücretsiz içki karşılığı barın kapanma saatini görmezden gelme	4,08 (7)	2,64 (4)	3,46 (9)	3,83 (5)	3,80 (7)	3,38 (7)	3,06 (7)	3,92 (7)	3,01 (5)
Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı	4,00 (6)	3,46 (7)	3,03 (4)	4,20 (7)	2,58 (2)	2,98 (5)	2,66 (2)	3,18 (2)	3,13 (6)
Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinde hırsızlık	5,03 (10)	4,31 (9)	3,27 (8)	5,03 (10)	5,28 (10)	3,89 (9)	3,50 (10)	4,00 (8)	4,98 (9)

**Kaynak:** Yazar tarafından; Alain, 2004; Chattha ve Kutnjak Ivković, 2004; Edelbacher ve Kutnjak Ivković, 2004; Haberfeld, 2004; Kayabaşı, 2019; Klockars, Kutnjak Ivković ve Haberfeld, 2004c; Krêmer, 2004; Newham, 2004; Pagon ve Lobnikar, 2004 künyeli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.

Aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarının en ağır disiplin işlemlerinin uygulanmasını bekledikleri polis sapma davranışlarını içeren ilk üç senaryonun sıralaması şu şekildedir; Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı; Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlık; Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma. Benzer şekilde ABD, Avusturya, Kanada, Macaristan, Pakistan ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de aynı üç senaryonun (Senaryo 3, 5 ve 11) tamamı, en ağır disiplin işlemlerinin uygulanması beklenen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Polonya ve Güney Afrika'daki polis mensuplarına göre ise aynı üç senaryo (Senaryo 3, 5 ve 11) içerisinden ikisi, en ağır disiplin işlemlerinin uygulanması beklenen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

Diğer taraftan aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarının en hafif disiplin işlemlerinin uygulanmasını bekledikleri polis sapma davranışlarını içeren ilk beş senaryo şu şekildedir; Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü; Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı; Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme; Senaryo 2: Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü ve Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma. ABD, Güney Afrika, Macaristan, Pakistan, Polonya ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre aynı beş senaryo (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) içerisinden dördü; Avusturya ve Kanada'daki polis mensuplarına göre ise aynı beş senaryo içerisinden üçü en hafif disiplin işlemlerinin uygulanması beklenen polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

Yukarıdaki paragraflarda polis mensuplarının bekledikleri disiplin işlemleri yönünden, KKTC ile karşılaştırılan ülkelerin polis kültürlerinin benzerlikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Diğer taraftan KKTC'nin polis kültürünün karşılaştırıldığı ülkelerin çoğundan farklı olan yönleri de vardır. Örneğin Senaryo 10'da (Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı) tasvir edilen polis sapmasının "sivillere karşı polis şiddeti" türü, karşılaştırılan ülkelerin çoğundan farklı olarak, sadece KKTC, Pakistan ve Polonya'da polis mensuplarının en hafif disiplin işlemlerinin uygulanmasını bekledikleri ilk üç senaryo içerisinde yer almaktadır.

#### **4.5. Polis Mensuplarının Kendi Bildirme İstekliliği Yönünden Ülkelerin Polis Bütünlüğü Düzeylerinin Karşılaştırılması**

Bu başlık altında, dokuz ülkenin polis mensuplarının, senaryolarda tasvir edilen davranışlarda bulunan meslektaşlarını ne derece üstlerine bildirmeye istekli oldukları ile ilgili kendi bildirme istekliliklerinin ortalamaları ile bu ortalamalarının sıralaması karşılaştırılmıştır (Tablo 7). Her bir ülkedeki katılımcılar, her bir senaryo için "kesinlikle hayır"dan (1), "kesinlikle evet"e (5) uzanan beşli Likert ölçeğinden bir cevap seçmişler ve bu cevapların ortalamaları ile bu ortalamaların sıralamaları karşılaştırılmıştır (Tablo 7).

Ülkelerin katılımcılarının kendi bildirme istekliliği ortalamalarına göre, senaryolarda tasvir edilen davranışları, senaryoların yarından fazlasında ortalama olarak dört ve üzerinde kuvvetle muhtemel üstlerine bildirmeye istekli katılımcılara sahip olan herhangi bir ülke bulunmamaktadır.

**Tablo 7: Polis Mensuplarının Kendi Bildirme İstekliliği Yönünden Ülkelerin Karşılaştırılması**

Senaryo Numarası ve Tanımı	ABD	Avusturya	Güney Afrika	Kanada	KKTC	Macaristan	Pakistan	Polonya	Slovenya
Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma	1,37 (1)	1,98 (1)	2,29 (2)	1,96 (1)	2,14 (1)	1,32 (1)	2,68 (11)	1,64 (1)	1,95 (3)
Senaryo 2: Esnaftan ücretsiz yiyecek, içecek kabulü	1,94 (2)	2,74 (2)	2,01 (1)	2,32 (2)	2,56 (5)	1,96 (4)	2,12 (10)	2,19 (5)	2,15 (4)
Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma	4,19 (9)	4,63 (10)	3,89 (9)	4,60 (10)	3,99 (9)	3,27 (10)	1,68 (4,5)	2,95 (9,5)	4,01 (9)
Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü	2,36 (4)	2,80 (3)	2,53 (3)	2,57 (3)	2,38 (3)	1,54 (2)	1,94 (9)	2,11 (2)	1,66 (1)
Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı	4,54 (11)	4,79 (11)	4,37 (11)	4,82 (11)	4,39 (11)	3,76 (11)	1,57 (1)	3,25 (11)	4,48 (11)
Senaryo 6: Oto tamircisinden %5 komisyon alma	3,95 (8)	3,94 (8)	3,28 (5)	4,33 (8)	3,89 (8)	2,70 (7)	1,76 (7)	2,65 (7)	3,74 (8)
Senaryo 7: Amirin, aracına bakım yapması karşılığı memuruna tatil izni önermesi	3,45 (6)	3,60 (6,5)	3,41 (8)	3,93 (6)	3,41 (6)	2,19 (6)	1,85 (8)	2,23 (6)	3,15 (7)
Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme	2,34 (3)	3,32 (5)	2,33 (6)	2,78 (4)	2,53 (4)	2,07 (5)	1,68 (4,5)	2,12 (3)	1,85 (2)
Senaryo 9: Ücretsiz içki karşılığı barın kapanma saatini görmezden gelme	3,73 (7)	2,89 (4)	4,11 (10)	3,94 (7)	3,42 (7)	3,00 (9)	1,68 (4,5)	2,95 (9,5)	2,85 (6)
Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı	3,39 (5)	3,60 (6,5)	3,18 (4)	3,59 (5)	2,32 (2)	1,88 (3)	1,68 (4,5)	2,19 (4)	2,20 (5)
Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlık	4,23 (10)	4,56 (9)	3,33 (7)	4,45 (9)	4,21 (10)	2,76 (8)	1,64 (2)	2,75 (8)	4,09 (10)

**Kaynak:** Yazar tarafından; Alain, 2004; Chattha ve Kutnjak Ivković, 2004; Edelbacher ve Kutnjak Ivković, 2004; Haberfeld, 2004; Kayabaşı, 2019; Klockars, Kutnjak Ivković ve Haberfeld, 2004c; Krêmer, 2004; Newham, 2004; Pagon ve Lobnikar, 2004 künyeli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.

Aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarının kendi bildirme istekliliği yönünden üstlerine bildirmeye en fazla istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren ilk üç senaryo sıralaması şu şekildedir; Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı; Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlık ve Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma. Benzer şekilde ABD, Avusturya, Kanada ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de aynı üç senaryonun (Senaryo 3, 5 ve 11) tamamı; Polonya, Macaristan ve Güney Afrika'daki polis mensuplarına göre ise aynı üç senaryo (Senaryo 3, 5 ve 11) içerisinden ikisi, üstlerine bildirmeye en fazla istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Pakistan'daki polis mensuplarının üstlerine bildirmeye en fazla istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren ilk üç senaryo ise karşılaştırılan ülkelerden tamamen farklıdır.

Diğer taraftan aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarının kendi bildirme istekliliği yönünden üstlerine bildirmeye en az istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren ilk beş senaryo şu şekildedir; Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma; Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı; Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü; Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme ve Senaryo 2: Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü. Benzer şekilde ABD, Kanada, Macaristan, Polonya ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de aynı beş senaryonun (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) tamamı, üstlerine bildirmeye en az istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Avusturya ve Güney Afrika'daki polis mensuplarına göre aynı beş senaryo (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) içerisinde dördü; Pakistan'daki polis mensuplarına göre ise aynı beş senaryo içerisinde ikisi, üstlerine bildirmeye en az istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

Yukarıdaki paragraflarda polis mensuplarının kendi bildirme isteklilikleri yönünden, KKTC ile karşılaştırılan ülkelerin polis kültürlerinin benzerlikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Diğer taraftan KKTC'nin polis kültürünün karşılaştırıldığı ülkelerin çoğundan farklı olan yönleri de vardır. Örneğin Senaryo 10'da (Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı) tasvir edilen polis sapmasının "sivilere karşı polis şiddeti" türü, karşılaştırılan ülkelerin çoğundan farklı olarak, sadece KKTC ve Macaristan'da polis mensuplarının kendilerine göre üstlerine bildirmeye en az istekli oldukları ilk üç senaryo içerisinde yer alan polis sapma davranışı türüdür.

#### **4.6. Polis Mensuplarına Göre Meslektaşlarının Bildirme İstekliliği Yönünden Ülkelerin Polis Bütünlüğü Düzeylerinin Karşılaştırılması**

Bu başlık altında, dokuz ülkenin polis mensuplarına göre meslektaşlarının, senaryolarda tasvir edilen davranışlarda bulunan meslektaşlarını ne derece üstlerine bildirmeye istekli oldukları ile ilgili bildirme istekliliklerinin ortalamaları ile bu ortalamalarının sıralaması karşılaştırılmıştır (Tablo 6.6). Her bir ülkedeki katılımcılar, her bir senaryo için "kesinlikle hayır"dan (1), "kesinlikle evet"e (5) uzanan beşli Likert ölçeğinde bir cevap seçmişler ve bu cevapların ortalamaları ile bu ortalamaların sıralamaları Tablo 6.6'da karşılaştırılmıştır.

Ülkelerin katılımcılarının kendilerine göre meslektaşlarının bildirme istekliliklerinin ortalamalarına göre, senaryolarda tasvir edilen davranışları, senaryoların yarıdan fazlasında ortalama olarak dört ve üzerinde kuvvetle muhtemel meslektaşlarının üstlerine bildirmeye istekli olduğu görüşünde olan katılımcılara sahip olan herhangi bir ülke bulunmamaktadır.

Aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarına göre meslektaşlarının, üstlerine bildirmeye en fazla istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren ilk üç senaryo sıralaması şu şekildedir; Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı; Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinde hırsızlık ve Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma. Benzer şekilde ABD,

Avusturya, Kanada ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre de aynı üç senaryonun (Senaryo 3, 5 ve 11) tamamı; Polonya ve Macaristan'daki polis mensuplarına göre aynı üç senaryo (Senaryo 3, 5 ve 11) içerisinde ikisi ve Güney Afrika'daki polis mensuplarına göre ise aynı üç senaryo içerisinde birisi, meslektaşlarının üstlerine bildirmeye en fazla istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Pakistan'daki polis mensuplarına göre meslektaşlarının, üstlerine bildirmeye en fazla istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren ilk üç senaryo ise karşılaştırılan ülkelerden tamamen farklıdır.

**Tablo 8:** Polis Mensuplarına Göre Meslektaşlarının Bildirme İstekliliği Yönünden Ülkelerin Karşılaştırılması

Senaryo Numarası ve Tanımı	ABD	Avusturya	Güney Afrika	Kanada	KKTC	Macaristan	Pakistan	Polonya	Slovenya
Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma	1,46 (1)	2,00 (1)	2,02 (2)	1,86 (1)	2,60 (3)	1,83 (2,5)	2,78 (11)	2,29 (2)	2,53 (5)
Senaryo 2: Esnaftan ücretsiz yiyecek, içecek kabulü	1,82 (2)	2,67 (2)	1,97 (1)	1,96 (2)	2,75 (5)	2,21 (4)	2,41 (10)	2,47 (6)	2,27 (4)
Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma	3,92 (9)	4,39 (10)	3,02 (8)	4,04 (10)	3,83 (9)	3,10 (10)	2,13 (5,5)	2,95 (9,5)	3,81 (9)
Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü	2,28 (3,5)	2,69 (3)	2,11 (3)	2,30 (3)	2,58 (2)	1,81 (1)	2,35 (9)	2,40 (4)	1,80 (1)
Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı	4,34 (11)	4,65 (11)	3,37 (11)	4,42 (11)	4,21 (11)	3,47 (11)	1,98 (1)	3,22 (11)	4,32 (11)
Senaryo 6: Oto tamircisinden %5 komisyon alma	3,71 (8)	3,75 (8)	2,49 (5)	3,88 (8)	3,79 (8)	2,77 (8)	2,13 (5,5)	2,80 (7,5)	3,65 (8)
Senaryo 7: Amirin, aracına bakım yapması karşılığı memuruna tatil izni önermesi	3,29 (6)	3,45 (7)	3,16 (9)	3,60 (7)	3,37 (7)	2,35 (6)	2,31 (8)	2,42 (5)	3,09 (7)
Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme	2,28 (3,5)	3,19 (5)	2,80 (7)	2,52 (4)	2,68 (4)	2,24 (5)	2,15 (7)	2,31 (3)	1,97 (2)
Senaryo 9: Ücretsiz içki karşılığı barın kapanma saatini görmezden gelme	3,47 (7)	2,76 (4)	3,19 (10)	3,48 (6)	3,35 (6)	2,82 (9)	2,10 (3,5)	2,95 (9,5)	2,79 (6)
Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı	3,07 (5)	3,31 (6)	2,46 (4)	3,07 (5)	2,43 (1)	1,83 (2,5)	2,10 (3,5)	2,25 (1)	2,13 (3)
Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinde hırsızlık	3,96 (10)	4,37 (9)	2,55 (6)	4,02 (9)	4,04 (10)	2,65 (7)	2,06 (2)	2,80 (7,5)	3,94 (10)

**Kaynak:** Yazar tarafından; Alain, 2004; Chattha ve Kutnjak Ivković, 2004; Edelbacher ve Kutnjak Ivković, 2004; Haberfeld, 2004; Kayabaşı, 2019; Klockars, Kutnjak Ivković ve Haberfeld, 2004c; Krêmer, 2004; Newham, 2004; Pagon ve Lobnikar, 2004 künyeli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.

Diğer taraftan aritmetik ortalamalara göre KKTC polis mensuplarına göre meslektaşlarının, üstlerine bildirmeye en az istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren ilk beş senaryo şu şekildedir; Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı; Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü; Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma; Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme ve Senaryo 2: Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü. Benzer şekilde ABD,

Kanada, Macaristan ve Slovenya'daki polis mensuplarına göre aynı beş senaryonun (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) tamamı, meslektaşlarının, üstlerine bildirmeye en az istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır. Avusturya, Güney Afrika ve Polonya'daki polis mensuplarına göre aynı beş senaryo (Senaryo 1, 2, 4, 8 ve 10) içerisinde dördü; Pakistan'daki polis mensuplarına göre ise aynı beş senaryo içerisinde sadece biri, meslektaşlarının, üstlerine bildirmeye en az istekli oldukları polis sapma davranışlarını içeren senaryolardır.

Yukarıdaki paragraflarda polis mensuplarına göre meslektaşlarının bildirme istekliliği yönünden, KKTC ile karşılaştırılan ülkelerin polis kültürlerinin benzerlikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Diğer taraftan KKTC'nin polis kültürünün karşılaştırıldığı ülkelerin çoğundan farklı olan yönleri de vardır. Örneğin Senaryo 10'da (Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı) tasvir edilen polis sapmasının "sivilere karşı polis şiddeti" türü, karşılaştırılan ülkelerin çoğundan farklı olarak, sadece KKTC ve Polonya'da polis mensuplarına göre meslektaşlarının, üstlerine bildirmeye en az istekli oldukları polis sapma davranışı türüdür.

## SONUÇ VE ÖNERİLER

Polis bütünlüğü: Polisin, mesleki mevzuata, polis meslek etiğine ve mesleki değerlere uygun davranması, davranışlarını içten gelerek ve inanarak sergilemesi, söz ve davranışlarının tutarlı olması, mesleğe aykırı davranmaya sevk eden ayartmalara, mesleki sapma ve yozlaşmaya karşı direnç göstermesi ve bunların tümünü barındıran sağlam bir karaktere sahip olmasıdır. Polis bütünlüğü üzerine 1990'lı yıllardan beri birçok akademik çalışma yapılmış olmasına karşın, gerek bölgesel gerekse ülkesel düzeyde polis örgütlerinin polis bütünlüğü düzeylerini karşılaştıran çalışmalar yok denecek kadar azdır. Klockars ve arkadaşları tarafından geliştirilen polis bütünlüğü anketinin birinci versiyonunun, geçmişte dokuz ülkenin polis örgütünün polis mensuplarına uygulanması ile elde edilen veriler, bu çalışma kapsamında karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Bu çerçevede KKTC Polis Örgütünün polis bütünlüğü, dört farklı kıtadan (Amerika, Avrupa, Asya ve Afrika) sekiz farklı ülkenin polis örgütlerinin polis bütünlüğü ile karşılaştırmalı olarak analiz edilerek literatüre bu alanda yeni bir katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Polis bütünlüğü anketinin birinci versiyonunun kullanıldığı bu çalışmanın sonuçlarına göre; karşılaştırılan altı yönden de, karşılaştırılan ülkelerin çoğunluğunun polis mensuplarının, (1) en fazla tahammül gösterdikleri polis sapma davranışları; Senaryo 1: Görev haricinde güvenlik sistemi işi yapma, Senaryo 2: Esnaftan bedava yiyecek, içecek kabulü, Senaryo 4: Esnaftan bayram, yılbaşı hediyesi kabulü, Senaryo 8: Alkollü meslektaş kazasını rapor etmeme ve Senaryo 10: Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı iken, (2) en az tahammül gösterdikleri polis sapma davranışları ise; Senaryo 3: Hız yapan motosiklet sürücüsünden rüşvet alma, Senaryo 5: Olay mahallinden saat hırsızlığı ve

Senaryo 11: Bulunan cüzdan içerisinden hırsızlıktır. Bu bulgular, polis kültürünün farklı ülkelerde ve farklı zamanlarda bile benzerlikler gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan KKTC'nin polis kültürünün karşılaştırıldığı ülkelerin çoğundan farklı olan yönleri de vardır. Senaryo 10'da (Araba hırsızına karşı aşırı güç kullanımı) tasvir edilen polis sapmasının "sivillere karşı polis şiddeti" türü, karşılaştırıldığı altı yönden de, karşılaştırılan ülkelerin çoğundan farklı bir şekilde, KKTC polis mensuplarına göre, senaryolar içerisinden, en fazla tahammül gösterilen polis sapmasının ilk üç türünden biri olarak değerlendirilmiştir.

Polis bütünlüğü üzerine ülkelerin polis mensuplarının karşılaştırıldığı altı tabloda da dört veya üzeri puanlar kırmızıyla gölgelendirilmiştir. Bu gölgelendirilen puanlar, ilgili senaryolar için; ciddiyet algısının yüksek düzeyde olduğu, meslekten çıkarma veya kademe ilerlemesini durdurma gibi ağır disiplin işlemlerinin desteklendiği/beklendiği ve güçlü bir üstlere bildirilme olasılığı olduğu anlamına gelmektedir. Altı tablodaki gölgeli alanlardaki farklılıklardan, her ülkedeki polis mensuplarının, ciddiyet algılarının, disiplin işlemi algılarından; disiplin işlemi algılarının da bildirme istekliliği algılarından daha yüksek seviyede olduğu görülmektedir. Her ülkedeki polis mensuplarının, ciddiyet algılarının, disiplin işlemi ve bildirme istekliliği algılarından daha yüksek olmasının nedeni, polis mensuplarının polis sapma davranışlarının ne derece ciddi bir sorun olarak görüldüğüne ilişkin tahminlerinin davranışsal sonuçlardan yoksun olması ve tüm ülkelerdeki polis mensuplarının senaryolarda tasvir edilen polis sapma davranışlarının ne derece ciddi bir sorun olduğuna ilişkin tahminlerini abartmakta kendilerini özgür hissetmeleri olabilir. Diğer taraftan her ülkedeki polis mensuplarının, disiplin işlemlerine yönelik tahminlerinin, bildirme istekliliği tahminlerinden daha yüksek olmasının nedeni; disiplin işlemlerinde disiplin hâkimlerinin davranışlarını tahmin etmeleri istendiğinden onların davranışlarını tahmin etmede kendilerini daha özgür hissetmeleri fakat üstlere bildirme istekliliği tahminlerinde kendilerinin/meslektaşlarının davranışlarını tahmin etmeleri istendiğinden kendilerini daha bağlı hissetmeleri olabilir.

Polis örgütlerinin örgütsel polis bütünlüğü düzeylerinin uluslararası boyutta karşılaştırılması üzerine alanda yapılacak sonraki çalışmalarda, karşılaştırılacak olan ülkelere aynı anketin uygulanmasının gerekliliğinin yanı sıra, anket uygulamasının aynı zaman dilimi içerisinde gerçekleştirilmesinin ve anket uygulanan ülkelere söz konusu anketlerin sonraki yıllarda tekraren eş zamanlı uygulanmasının daha karşılaştırılabilir sonuçlar alınması adına son derece yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Uluslararası boyutta karşılaştırmalı çalışmaların bireysel olarak yapılmasının zorluğu göz önünde bulundurulduğunda, bu kapsamdaki çalışmaların uluslararası düzeydeki polis birlikleri veya dernekleri tarafından desteklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bu çerçevede Uluslararası Polis Akademileri Birliği (INTERPA), Avrupa Polis Akademileri Birliği (AEPC), Asean Ulusal Polisi Derneği (ASEANAPOL) gibi uluslararası polis birlik veya derneklerinin, polis bütünlüğü üzerine yapılacak olan çalışmaları teşvik edip desteklemelerinin ve ayrıca polis bütünlüğü temalı



sempozyum veya konferanslar düzenlemelerinin alanda karşılaştırmalı araştırmalar yapılmasına olanak sağlayacağı ve polis bütünlüğü üzerine uluslararası boyutta farkındalık yaratacağı değerlendirilmektedir.

#### KAYNAKÇA

Alain, M. (2004). An Exploratory Study of Quebec's Police Officers' Attitudes Toward Ethical Dilemmas. C. B. Klockars, S. K. Ivković & M. R. Haberfeld (Eds.). *The Contours of Police Integrity*, (40-55) Thousand Oaks: Sage Publication.

Andreescu, V., Keeling, D., Vito, G. T., & Voinic, M. C. (2012a). Romanian and American police officers' perceptions of professional integrity and ethical behavior. *Revista Română de Sociologie*, 23 (3-4), 185-207.

Andreescu, V., Keeling, D., Voinic, & Tonea, B. N. (2012b). Future Romanian law enforcement: gender differences in perceptions of police misconduct. *Journal of Social Research & Policy*, 3(1).

Chappell, A. T., & Piquero, A. R. (2004). Applying social learning theory to police misconduct. *Deviant Behavior*, 25, 89-108.

Charles, S. (2009). Professional integrity, modern racism, self-esteem, and universality-diversity orientation of police officers in a large urban police agency. New York: DigitalResearch@Fordham.

Chattha, Z. N. & K. I., Sanja. (2004). Police Misconduct: The Pakistani Paradigm. C. B. Klockars, S. K. Ivković & M. R. Haberfeld (Eds.). *The Contours of Police Integrity*, (175-194) Thousand Oaks: Sage Publication.

Edelbacher, M. & and K. I., Sanja. (2004). Ethics and the Police: Studying Police Integrity in Austria. C. B. Klockars, S. K. Ivković & M. R. Haberfeld (Eds.). *The Contours of Police Integrity*, (19-39) Thousand Oaks: Sage Publication.

Gamarra, A. O. (2011). *Call of duty: A question of police integrity*. ProQuest Dissertations and Theses, <http://ezproxy.msu.edu/login?url=http://search.proquest.com/docview/907104941?accountid=12598>. (907104941).

Goldstein, H. (1975). *Police corruption: a perspective on its nature and control*. Washington, DC: The Police Foundation.

Gottschalk, P. (2009a). Crime-based survey instrument for police integrity measurement. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 33(1), 52-68.

Gottschalk, P. (2009b). *Knowledge management in police oversight: Law enforcement integrity and accountability*. USA: Universal-Publishers.

Greene, J. R., Piquero, A. R., Hickman, M. J., & Lawton, B. A. (2004). *Police integrity and accountability in Philadelphia: Predicting and assessing police misconduct*. National Institute of Justice. <http://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/grants/207823.pdf>

Haberfeld, M. R. (2004). The Heritage of Police Misconduct: The Case of the Polish Police. C. B. Klockars, S. K. Ivković & M. R. Habersfeld (Eds.). *The Contours of Police Integrity*, (195-211) Thousand Oaks: Sage Publication.

Hickman, M. J. (2005). *Self-reported and official police problem behavior: Identifying the roles of context, individual, and data*. ProQuest Dissertations and Theses. <http://ezproxy.msu.edu/login?url=http://search.proquest.com/docview/305393854?accountid=12598>. (305393854).

Hickman, M. J., Powell, Z. A., Piquero, A. R., & Greene, J. (2016). Expanding the measurement of police integrity. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2), 246-267.

Johnson, D. T. (2003). Above the law? Police integrity in Japan. *Social Science Japan Journal*, 6(1), 19-37.

Kayabaşı, O. (2017a). The contours of police integrity in the Turkish Republic of Northern Cyprus. A. Temizer & S. Özer (Eds.). *Symposium Book- Social Science- Volume I*, (153-193). Ankara: Gece Kitaplığı.

Kayabaşı, O. (2017b). Police integrity in the Turkish Republic of Northern Cyprus: Narcotics and Prevention of Smuggling Directorate police officers' perceptions. *Turkish Journal of Security Studies*, 19 (Special Issue), 100-129.

Kayabaşı, O. (2018a). Police integrity in the Turkish Republic of Northern Cyprus: Criminal Investigation Directorate police officers' perceptions. *The journal of academic social science studies*, 67 (Spring III), 509-528.

Kayabaşı, O. (2018b). Police integrity in the Turkish Republic of Northern Cyprus: Traffic Directorate police officers' perceptions. H. Babacan, A. Ş. Duymaz & A. Temizer (Eds.). *Multidisciplinary studies-3 (social sciences)*, (459-488). Ankara: Gece Kitaplığı.

Kayabaşı, O. (2018c). Police integrity in the Turkish Republic of Northern Cyprus: Guzelyurt Police Directorate police officers' perceptions. H. Babacan, A. Ş. Duymaz & A. Temizer (Eds.). *Multidisciplinary studies-3 (social sciences)*, (489-515). Ankara: Gece Kitaplığı.

Kayabaşı, O. (2018d). Polis meslek ahlakı bütünlüğü üzerine karşılaştırmalı bir bakış. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (66), 542-563.

Kayabaşı, O. (2019). *Polis sapmasına karşı polis bütünlüğü perspektifinden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Polis Örgütü*. Yayımlanmamış doktora tezi, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kayabaşı, O. (2020a). Örgütsel polis bütünlüğü ile grupsal polis bütünlüğü üzerine karşılaştırmalı bir bakış: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Polis Örgütü ile Lefke Polis Karakolu örneği. *II. Lefke Kent Sempozyumu, 18-20 Aralık 2019*, (75-89). Lefke.

Kayabaşı, O. (2020b). Polis bütünlüğü üzerine teorik bir inceleme ve polis sapması sorununa karşı bütüncül bir yaklaşım. *R&S – Research Studies Anatolia Journal*, 3 (4), 343-359.

Kayabaşı, O. (2020c). Polis sapması üzerine teorik bir inceleme. *European Journal of Managerial Research (EUJMR)*, 4 (7), 264-285.

Kayabaşı, O. & Tekiner, M. A. (2017a). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde sürekli ikamet edenlerin polis meslek etiği kapsamında polis algısının ölçülmesi. *Türk İdare Dergisi*, 89(485), 665-694.

Kayabaşı, O. & Tekiner, M. A. (2017b). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Polis Örgütünün polis meslek ahlakı bütünlüğü. E. Aydın, P. S. Bıçakçı & E. Kırkbeşoğlu (Eds.). *25. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, (657-662). Ankara: Başkent Üniversitesi.

Khruakham, S., & Lee, J. (2013). Cross-nation comparison of the intolerance to police misconduct: Findings from a Thai police cadet survey. *International Journal of Police Science & Management*, 15(3), 237-245.

Klockars, C. B., & Kutnjak Ivković, S. (1999). The measurement of police delinquency. In W. Laufer & F. Adler (Eds.), *The criminology of criminal law. Advances in criminological theory* (Vol. 8, 87-106). New Brunswick: Transaction Publishers.

Klockars, C. B., Kutnjak Ivković, S., & Haberfeld, M. R. (Eds.) (2004a). *The contours of police integrity*. Newbury Park: Sage Publications.

Klockars, C. B., Kutnjak Ivković, S., & Haberfeld, M. R. (2004b). The contours of police integrity. In C. B. Klockars, S. KutnjakIvković, & M. R. Haberfeld (Eds.). *The contours of police integrity* (1-18). Thousand Oaks: Sage.

Klockars, C. B., Kutnjak Ivković, S., & Haberfeld, M. R. (2004c). Police integrity in the United States of America. In C. B. Klockars, S. KutnjakIvković, & M. R. Haberfeld (Eds.),. *The contours of police integrity* (265-282). Thousand Oaks: Sage.

Klockars, C. B., Kutnjak Ivković, S., & Haberfeld, M. R. (2006). *Enhancing police integrity*. Dordrecht: Springer.

Klockars, C. B., Kutnjak Ivković, S., Harver, W. E., & Haberfeld, M. R. (1997). *The measurement of police integrity. Final report submitted to the U.S. Department of Justice, Office of Justice Programs, National Institute of Justice*.

Klockars, C. B., Kutnjak Ivković, S., Harver, W. E., & Haberfeld, M. R. (2000). *The measurement of police integrity*. Research in brief. U.S. Department of Justice, office of justice programs, National Institute of Justice. Washington, D.C.: Government Printing Office.

Kremer, F. (2000). Comparing supervisor and line officer opinions about the code of silence: The case of Hungary. In M. Pagon (Ed.), *Policing in Central and Eastern Europe: Ethics, integrity, and human rights* (211–219). Ljubljana: College of Police and Security Studies.

Krêmer, F. (2004). Police Integrity in Hungary: How the Police Have Adapted to Political Transition. C. B. Klockars, S. K. Ivković & M. R. Haberfeld (Eds.). *The Contours of Police Integrity*, (116-129) Thousand Oaks: Sage Publication

Kutnjak Ivković, S. (2009). The Croatian police, police integrity, and transition toward democratic policing. *Policing: An International Journal of Police Strategies and Management*, 32(3), 459–488.

Kutnjak Ivković, S. (2012). Exploring the relation between police integrity and rank: A Croatian example. *International Criminal Justice Review*, 22(4), 372–396.

Kutnjak Ivković, S. (2015). Studying police integrity. In S. Kutnjak Ivković & M. R. Haberfeld, (Eds.), *Measuring Police Integrity Across the World: Studies from Established Democracies and Countries in Transition* (1-36). New York: Springer.

Kutnjak Ivković, S., & Klockars, C. B. (1998). The code of silence and the Croatian Police. In M. Pagon (Ed.). *Policing in Central and Eastern Europe: Organizational, managerial, and human resource aspects* (329–347). Ljubljana: College of Police and Security Studies.

Kutnjak Ivković, S., & Klockars, C. B. (2000). Comparing police supervisor and line officer opinions about the code of silence: The case of Croatia. In M. Pagon (Ed.). *Policing in Central and Eastern Europe: Ethics, integrity, and human rights* (183–195). Ljubljana: College of Police and Security Studies.

Kutnjak Ivković, S., & O'Connor Shelley, T. (2010). The code of silence and disciplinary fairness: A comparison of Czech police supervisor and line officer views. *Policing: An International Journal of Police Strategies and Management*, 33(3), 548–574.

Kutnjak Ivković, S., & Sauerma, A. (2012). The code of silence: Revisiting South African police integrity. *South African Crime Quarterly*, 40, 15–24.

Kutnjak Ivković, S., & Haberfeld, M. R. (Eds.) (2015). *Measuring Police Integrity Across The World Studies from Established Democracies and Countries in Transition*. Dordrecht: Springer.

Kutnjak Ivković, S. & Sauerma, A. (2016). Police integrity in South Africa: A tale of three police agency types. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2), 268-283.

Kutnjak Ivković, S., Pagon, M., Klockars, C. B., & Lobnikar, B. (2002a). A comparative view of public perceptions of police corruption. In M. Pagon (Ed.), *Policing in Central and Eastern Europe: Deviance, violence, and victimization* (297–310). Ljubljana: College of Police and Security Studies.

Kutnjak Ivković, S., Klockars, C. B., Cajner Mraovic, I., & Ivanusec, D. (2002b). Controlling police corruption: The Croatian perspective. *Police Practice and Research: An International Journal*, 3(1), 55–72.

Kutnjak Ivković, S., Cajner Mraovic, I., & Ivanusec, D. (2004). The measurement of seriousness of police corruption. In G. Mesko, M. Pagon, & G. Dobovsek (Eds.), *Dilemmas of contemporary criminal justice* (300–311). Ljubljana: Faculty of Criminal Justice, University of Maribor.

Kutnjak Ivković, S., Haberfeld, M., & Peacock, R. (2013). Rainless West: The integrity survey's role in agency accountability. *Police Quarterly*, 16(2), 148–176.

Kutnjak Ivković, S., Mraović, I. C., & Borovec, K. (2016a). An empirical test of the influence of society at large on police integrity in a centralized police system. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2), 302-318.

Kutnjak Ivković, S., Peacock, R., & Haberfeld, M. R. (2016b). Does discipline fairness matter for the police code of silence? answers from the US supervisors and line officers. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2), 354-369.

Kutnjak Ivković, S., Haberfeld, M. R., Kang, W., Peacock, R., & Sauerman, A. (2016c). A multi-country comparative study of the perceived police disciplinary environments. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2) 338-353.

Lee, H., Lim, H., Moore, D. D., & Kim, J. (2013). How police organizational structure correlates with frontline officers' attitudes toward corruption: A multilevel model. *Police Practice and Research*, 14(5), 386–401.

Lim, H., & Sloan, J. J. (2016). Police officer integrity: A partial replication and extension. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2), 284-301.

Lobnikar, B., Prisljan, K., Čuvan, B., Meško, B. (2016). The code of silence and female police officers in Slovenia: Gender differences in willingness to report police misconduct. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2), 387-400.

Long, M., Cross, J. E., Shelley, T. O., & Kutnjak Ivković, S. (2013). The normative order of reporting police misconduct: Examining the roles of offense seriousness, legitimacy, and fairness. *Social Psychology Quarterly*, 76(3), 242–267.

Marché, G. E. (2009). Integrity, culture, and scale: An empirical test of the big bad police agency. *Crime, Law, and Social Change*, 51, 463–486.

McDevitt, J., Posick, C., Zschoche, R., Rosenbaum, D. P., Buslik, M., & Fridell, L. (2011). *Police integrity, responsibility, and discipline*. National institute of justice. <http://www.nationalpoliceresearch.org/storage/updated-papers/Police%20Integrity%20Responsibility%20and%20Discipline.pdf>.

Micucci, A. J., & Gomme, I. M. (2009). American police and subcultural support for the use of excessive force. *Journal of Criminal Justice*, 33, 487–500.

Newham, G. (2004). Out of Step: Integrity and the South African Police Service. C. B. Klockars, S. K. Ivković & M. R. Haberfeld (Eds.). *The Contours of Police Integrity*, (232-250) Thousand Oaks: Sage Publication.

Pagon, M., & Lobnikar, B. (2000). Comparing supervisor and line officer opinions about the code of silence: The case of Slovenia. In M. Pagon (Ed.). *Policing in Central and Eastern Europe: Ethics, integrity, and human rights* (197–209). Ljubljana: College of Police and Security Studies.

Pagon, M. & Lobnikar, B. (2004). Police Integrity in Slovenia. C. B. Klockars, S. K. Ivković & M. R. Haberfeld (Eds.). *The Contours of Police Integrity*, (212-231) Thousand Oaks: Sage Publication.

Pagon, M., Lobnikar, B., & Anelj, D. (2004). Gender differences in leniency towards police misconduct. In G. Mesko, M. Pagon, & B. Dobovsek (Eds.). *Policing in Central and Eastern Europe—Dilemmas of contemporary criminal justice* (1–16). Ljubljana: Faculty of Criminal Justice, University of Maribor.

Pogarsky, G., & Piquero, A. R. (2004). Studying the reach of deterrence: Can deterrence theory help explain police misconduct? *Journal of Criminal Justice*, 32(4), 371–386.

Porter, Louise E., and Tim Prenzler. (2016). The code of silence and ethical perceptions: Exploring police officer unwillingness to report misconduct.” *Policing: An international journal of police strategies & management*, 39 (2), 370-386.

Raines, J. (2010). *Ethics in policing: Misconduct and integrity*. Massachusetts: Jones & Bartlett Learning.

Roebuck, J. B., & Barker, T. (1974). A typology of police corruption. *Social Problems*, 21(3), 423–437.

Rosenbaum, D. P. (2016). Special Issue on Police Integrity: An Introduction. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2).

Rothwell, G. R., & Baldwin, J. N. (2006). Ethical climates and contextual predictors of whistleblowing. *Review of Public Personnel Administration*, 26(3), 216–244.

Rothwell, G. R., & Baldwin, J. N. (2007a). Whistle-blowing and the code of silence in police agencies policy and structural predictors. *Crime & Delinquency*, 53(4), 605–632.

Rothwell, G. R., & Baldwin, J. N. (2007b). Ethical climate theory, whistle-blowing, and the code of silence in police agencies in the state of Georgia. *Journal of Business Ethics*, 70(4), 341–361.

Schafer, J. A., & Martinelli, T. J. (2008). First-line supervisor's perceptions of police integrity. *Policing: An international journal of police strategies and management*, 31(2), 306–323.

Smith, M. V. (2009). *Police perceptions of integrity: The relationship between emotional intelligence and moral development among police officers*. ProQuest Dissertations and Theses, 167. <http://ezproxy.msu.edu/login?url=http://search.proquest.com/docview/305165879?accountid=12598>. (305165879).

Valmüür, B. (2016). “Exploring Gender-Neutrality of Police Integrity in Estonia.” *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 39 (2), 401-415.

Walliman, N. (2006). Quantitative data analysis. N. Walliman (Ed.) *Social Research Methods*. Sage.

Vito, G. F., Wolfe, S., Higgins, G. E., & Walsh, W. F. (2011). Police integrity: Rankings of scenarios on the Klockars scale by “Management Cops”. *Criminal Justice Review*, 36, 152–164.

Westmarland, L. (2005). Police ethics and integrity: Breaking the blue code of silence. *Policing and Society*, 15(2), 145–165.

White, D. A. (2008). *Assessing the differences in opinion regarding gratuities in law enforcement*. ProQuest Dissertations and Theses, 139-n/a. <http://ezproxy.msu.edu/login?url=http://search.proquest.com/docview/304836939?accountid=12598>. (304836939).

Wolfe, S. E., & Piquero, A. R. (2011). Organizational justice and police misconduct. *Criminal Justice and Behavior*, 38(4), 332–353.

Yun, I. (2003). *A study of police officers' perceptions of police deviance: From an occupational socialization perspective*. ProQuest Dissertations and Thesis, <http://ezproxy.msu.edu/login?url=http://search.proquest.com/docview/305329643?accountid=12598>. (305329643).

Zschoche, R. (2011). *A multilevel model of police corruption: Anomie, decoupling, and moral disengagement*, Doctoral dissertation, University of South Florida, USA.